

LIKKUTEI TORAH • THE CHASSIDISHE PARSHA

יום כיפור

Yom Kippur

The 3 maamarim of Likkutei Torah on the parsha.

The Hebrew and the translation

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/yom-kippur/

Contents

YOM KIPPUR

Maamar 1	לבאר ענין יו"כ	3
To explain the matter of Yom Kippur		
Maamar 2	שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה... "It is a Shabbos of complete rest (Shabbos Shabbason) for you, and you shall afflict your souls"	19
Maamar 3	ביאור מעט ע"פ שבת שבתון כו' A brief explanation of "A Shabbos of complete rest" (Shabbos Shabbason)	48

לבאר ענין יו"כ

To explain the matter of Yom Kippur

1 לבאר ענין יו"כ [יום כפור]. כתוב אחד אומר שבת שבתון הוא לכם וכתוב אחד אומר שבת שבתון היא לכם הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר על מ"ע [מצות עשה] ושב לא זז משם עד שמוחלין לו עבר על מל"ת [מצות לא תעשה] תשובה תולה ויו"כ [יום כפור] מכפר.

To explain the matter of Yom Kippur. One verse says, "It (hu) is a Shabbos of complete rest (Shabbos Shabbason) for you," and another verse says, "It (hi) is a Shabbos of complete rest for you." Now, our Sages, of blessed memory, said: "If one transgressed a positive commandment and repented, he does not move from there before he is forgiven; if one transgressed a prohibitive commandment, teshuvah suspends [the judgment] and Yom Kippur atones."

ולהבין זה דהא מ"ע [מצות עשה] עדיפא שדוחה את ל"ת [לא תעשה] הנה כתיב שוכו אלי ואשובה אליכם (במלאכי סי' ג')

To understand this—for surely a positive commandment is superior, since it overrides a prohibition—behold, it is written, "Return to Me and I will return to you" (in Malachi, chapter 3),

וכתיב השיבנו ה' אליך ונשובה שהוא ענין עד"מ החזרת פב"פ [פנים בפנים] כי הנה כתיב כי פנו אלי עורף and it is written, "Bring us back to You, Havayah, and we shall return." This is, by way of analogy, the matter of turning back [to be] face to face. For it is written, "For they have turned to Me the back of the neck

ולא פנים שאפילו בשעת החטא לא שייך לומר עליו ית' שריחק ה' את האדם בריחוק מקום ממש and not the face": for even at the time of the sin it cannot be said of Him, may He be blessed, that G-d distanced the person by an actual distance of place,

שהרי מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] ולית אתר פנוי מיניי והוא הוא הנותן לאדם כח וחיות לחיות אפילו בשעת החטא ממש

since, after all, "the whole earth is full of His glory," and "there is no place empty of Him," and He Himself is the One who gives the person power and life-force to live even at the very time of the sin.

אלא שהוא עד"מ כמו שני בני"א [בני אדם] שעומדים זה אצל זה בקירוב מקום רק שזה מחזיר פניו לכאן

Rather, it is, by way of analogy, like two people who stand next to each other, close in place, except that this one turns his face this way

וזה מחזיר פניו לכאן לפי שאין ביניהם קירוב הלבבות וע"י התשובה חוזר להיות פב"פ [פנים בפנים]
[ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל]

and that one turns his face that way, because there is no closeness of hearts between them. And through teshuvah it becomes face to face again. [And see what is written about this in the discourse beginning "Return, O Israel."]

וביאור ענין זה יובן במ"ש ושמרו בני ישראל את השבת כי הנה ענין השבת שבו שבת ה' כי ששת ימים
עשה ה' את השמים ואת הארץ כו'

The explanation of this matter will be understood from what is written, "And the children of Israel shall keep the Shabbos." For the matter of Shabbos, on which G-d rested, [is this]: "For in six days Havayah made the heavens and the earth," etc.;

דהיינו שהשפיל א"ע [את עצמו] כביכול וצמצם בעשרה מאמרות יהי רקיע כו' בששת ימי המעשה לברוא
ולהוות ולהחיות רוח שפלים בבחינת חיצוניות מלכותו ית' לכד

that is, He lowered Himself, as it were, and contracted [Himself] into ten utterances—"Let there be a firmament," etc.—during the six days of work, to create, to bring into being and "to give life to the spirit of the lowly," with the level of the outer dimension (chitzoniyus) of His sovereignty (Malchus), may He be blessed, alone,

כדכתיב מלכותך מלכות כל עולמים שהתהוות כל עולמים וחיותם אינו אלא מבחי' מלכותו ית' ואינו
כדמיון הנשמה המחיה את הגוף שמתלבשת בתוכו להחיותו ויש לה התפעלות ממקרי ושנוי הגוף כו'

as it is written, "Your kingship is the kingship of all worlds": the coming into being of all the worlds and their life-force (chayus) are only from the level of His sovereignty, may He be blessed. And it is not like the soul that gives life to the body, which clothes itself within it to give it life and is affected by the body's happenings and changes, etc.;

משא"כ אני הוי' לא שניתי כתיב שאין בו שום שינוי ח"ו [חס ושלום] מצד רבוי הנבראים וכמאמר אתה הוא עד שלא נברא העולם כו' לפי שאינו מתלבש בתוך העולמות להחיותם בבחי' פנימיות מהותו ועצמותו ית'

whereas [of Him] it is written, "I, Havayah, have not changed": there is no change in Him whatsoever, G-d forbid, on account of the multitude of created beings; as the saying goes, "You were the same before the world was created," etc. For He does not clothe Himself within the worlds to give them life with the level of the inner dimension (pnimiyus) of His being and essence, may He be blessed,

אלא רק התפשטות זיו והארה ממנו ית' שעלה ברצונו להיות מלך עליהם והוא חיותם וקיומם מה שנקרא שמו עליהם וכמ"ש הודו על ארץ ושמים כו'

but only an extension of radiance and illumination from Him, may He be blessed, for it arose in His will to be King over them. And this is their life-force and their existence: that His Name is called upon them; as it is written, "His splendor is over earth and heaven," etc.

והתפשטות זו נחשבת ירידה והשפלה גדולה לגבי הקב"ה בבחי' פנימיותו וכיום השבת נתעלה בבחי' פנימית א"ס

And this extension is considered a great descent and lowering relative to the Holy One, blessed be He, in the level of His inner dimension. And on the day of Shabbos He is elevated into the level of the inner dimension of the Infinite One (Ein Sof),

כ"ה וה"ז [והרי זה] נק' בחי' שביתה אצלו עד"מ כאדם המדבר שבשעה שהוא מדבר מצמצם שכלו ומורידו בהדבורים וכאשר אינו רוצה לדבר פוסק ושובת

blessed be He; and this is called the level of "resting" on His part. By way of analogy, it is like a person who speaks: while he is speaking he contracts his intellect and brings it down into the words, and when he does not want to speak, he stops and rests,

והרי אז עלה שכלו למקורו אשר שם משכן החכמה כן ויותר מכן לאין קץ ותכלית מתעלה ביום השבת למעלה ממדרגת החכמה שנחשבת כעשי' [כעשיה] גופני' כמ"ש כולם בחכמה עשית

and then, behold, his intellect has risen to its source, where the dwelling place of wisdom is. So, and infinitely more so, without end or limit, [G-d] is elevated on the day of Shabbos above the rank of Chochmah, which is considered like a physical act of making, as it is written, "You made them all with wisdom";

אלא כמאמר אנת חכים ולא בחכמה ידיעא כו' ולפי שישאל עלו במחשבה וכמאמר ואתה נפחת בי ומאן דנפח כו' וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] מאין באת כו'

rather, as the saying goes, "You are wise, but not with a knowable wisdom," etc. And because Israel arose in [G-d's] thought, as the saying goes, "and You breathed it into me," and "one who blows," etc., and our Sages, of blessed memory, said, "From where (me'ayin) have you come?" etc.

[פי' מבחינת אין שהוא מקור החכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא וכמ"ש בפ' במדבר ועמ"ש ע"פ האזינו השמים] שבחי' ומדרגת ישראל גבוה מאד נעלה מבחי' התפשטות חיצונית מלכותו ית'

[That is: from the level of Ayin (nothingness), which is the source of Chochmah, as it is written, "And wisdom is found from Ayin (me'ayin)"; and as is explained in Parshas Bamidbar; and see what is written on the verse "Listen, O heavens."—for the level and rank of Israel is very high, exalted above the level of the extension of the outer dimension of His sovereignty, may He be blessed.

ולכן נאמר ושמרו בני' [בני ישראל] את השבת להתקדש בקדושתו ית' להיות שבת לה' אלקיך כו' וכתוב כיני ובין בני ישראל אות היא כו' כלומר כמוני כמוהם כביכול

Therefore it is said, "And the children of Israel shall keep the Shabbos": to become sanctified with His holiness, may He be blessed, so as to be "a Shabbos unto Havayah your G-d," etc. And it is written, "Between Me and the children of Israel it is a sign," etc.; that is to say, as I am, so are they, as it were.

וזהו ששת ימים תעבוד כו' בבחי' חיצוני עשי' [עשיה] כדי פרנסתו וביום השביעי שבת לה' להיות מתעלה במקורא דכולא להבטל אליו ולדבקה בו ית'

And this is [the meaning of] "Six days you shall labor," etc.: in the level of external action, for the sake of one's livelihood; "and on the seventh day [it is] a Shabbos unto Havayah": to be elevated into the Source of all, to be nullified to Him and to cleave to Him, may He be blessed.

(ועמ"ש מענין זה בפ' שמות ע"פ כי טובים דויך כו' וזהו ענין החזרת פנים בפנים דהיינו גילוי פנימית הנשמה ורעותא דליבא ליבטל אליו ית' בבחי' פנימיות א"ס ב"ה):

(And see what is written on this matter in Parshas Shemos, on the verse "For your love is better," etc. And this is the matter of turning back face to face: that is, the revelation of the inner dimension of the soul and the desire of the heart (re'usa deliba) to be nullified to Him, may He be blessed, in the level of the inner dimension of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He.)

2 ב אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מי שטרח בע"ש [בערב שבת] יאכל כו' לכך כתיב ושמרו בני ישראל את השבת לעשות כו'

2. However, our Sages, of blessed memory, said, "One who toiled on Erev Shabbos will eat," etc. That is why it is written, "And the children of Israel shall keep the Shabbos, to make," etc.:

כלומר שישמור מחול לשבת גם לתקן בעצמו ולעשות בנפשו את השבת שיהיה באמת כך והשמירה הזאת לעשות את השבת בנפשו בימות החול הוא על ידי התפלה כי

that is to say, that he should keep [it] from the weekday toward Shabbos, and also to rectify within himself and to make the Shabbos in his soul, so that it truly be so. And this keeping—making the Shabbos in one's soul during the weekdays—is through prayer. For

הנה בתקונים אמרו כי התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ומלאכי אלהים עולים ויורדים בו מלאכי אלהים הם המצות

in the Tikkunim they said that prayer is "a ladder set on the earth, and its top reaches heavenward, and angels of G-d ascend and descend on it." "Angels of G-d" are the mitzvos,

שהם מלאכים שלוחי דמלכא וכמ"ש בתנחומא פ' ויגש היו מכבדין את המצות שהן שלוחי ושלוחו של אדם כמותו (ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה ויקרא אל משה).

for they are angels, "messengers of the King" (sheluchei de'malka), as is written in the Tanchuma, Parshas Vayigash: "Honor the mitzvos, for they are My messengers, and a person's agent is like himself." (And see what is written about this also in the discourse beginning "And He called to Moshe.")

ובמקורם הם אברים דמלכא והיינו עד"מ כמו שע"י אברי הגוף מתפשט הנשמה לפעול פעולתה כך ע"י המצות נמשך ומתפשט גילוי אלהותו ית' ועלייתן למעלה למקורן הוא ע"י התפלה

And in their source they are "limbs of the King" (evarim de'malka). That is, by way of analogy: just as the soul extends itself through the limbs of the body to perform its action, so through the mitzvos the revelation of His G-dliness, may He be blessed, is drawn down and extends. And their ascent on high, to their source, is through prayer.

(ועמ"ש בפי שלח בפי וזכרתם את כל מצות ה') ולבאר ענין זה הנה חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] תקנו לומר קודם כל מצוה אק"ב [אשר קדשנו במצותיו] שע"י המצות מתעלים בקדש העליון

(And see what is written in Parshas Shelach, in the explanation of "And you shall remember all the commandments of Havayah.") To explain this matter: our Sages, of blessed memory, instituted that before every mitzvah one says, "Who has sanctified us with His commandments," for through the mitzvos [we] are elevated into the supernal holiness.

והענין הוא דהנה כתיב אני כברוש רענן כו' פי' ברוש הוא מין ארז שעדיין לא הזקין

The point is this. It is written, "I am like a verdant cypress (berosh)," etc. The meaning: a berosh is a kind of cedar that has not yet grown old,

והוא רך ורענן כשהוא בלחותו שאז יכולים לכופפו למטה ובשביל שהוא גבוה שבאילנות וכשמניחין עליו איזה דבר כשנכפף למטה

and it is soft and fresh while it is still moist, so that then it can be bent downward. And because it is the tallest of the trees, when something is placed on it while it is bent down,

הנה כשחוזר לאיתנו מגביה את הדבר ההוא למקום גבוה מאד וכך הוא עד"מ בחינת אני כי יש בחי' אנכי ובחי' אני בחי' אנכי מי שאנכי

then, when it returns to its full strength, it lifts that thing up to a very high place. And so, by way of analogy, is the level of Ani ("I"). For there is the level of Anochi ("I") and the level of Ani. The level of Anochi is "Who I am" (mi she'anochi),

דהיינו בחי' עלמא דאתכסיא ובחי' אני הוא בחי' תומ"צ [תורה ומצות] בבחי' למטה כשמתלבשים בענינים גשמיים ומגבילים הענינים לתת שיעור וקצבה לעניני המצות גשמיים

that is, the level of the hidden world (alma de'iskasya). And the level of Ani is the level of Torah and mitzvos as they are below, when they are clothed in physical matters and set bounds to those matters, to give a measure and a limit to the physical matters of the mitzvos,

כמו מי רביעית נוטלין לידיים כו' (ועמ"ש בד"ה כי המצוה הזאת מענין אנכי ואני) והוא כמשל הברוש רענן שנכפף למטה וחוזר למעלה למקורא עילאה דכולא

such as "A revi'is of water [is used] to wash the hands," etc. (And see what is written in the discourse beginning "For this commandment" on the matter of Anochi and Ani.) And it is like the analogy of the verdant cypress, which is bent down and returns upward, to the supreme Source of all.

וכן בזה לעו"ז [לעומת זה] נאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו כי כמו שהמצות מתעלים ע"י העלאות פנימיות לכבות כללות נש"י [נשמות ישראל]

And likewise in this matter, on the opposing side, it is said, "And we will no longer say 'our god' to the work of our hands." For just as the mitzvos are elevated through the uplifting of the inner dimension (pnimiyus) of the hearts of the souls of Israel as a whole (klalus),

כמאמר עלה במחשבה כו' ולכן אומרים אלקינו פ"י שהוא כח חיותנו ושאליו אנחנו משתחיים ומודים בבחי' ביטול.

as the saying goes, "[Israel] arose in thought," etc., and therefore we say "our G-d," meaning that He is the power of our life, and that to Him we bow and give acknowledgment in a state of self-nullification (bittul).

והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פרק לפני אידיהן (דף ח' סע"א [סוף עמוד א]) ישראל שבחו"ל [שבחוץ לארץ] עובדי כוכבים בטהרה הם כי ההשתחואה לעבודת כוכבים הוא שמשתחוה וכופף ראשו לכוכבים ומזלות

Now, our Sages, of blessed memory, said in the chapter Lifnei Eideihen (folio 8, end of side a): "Jews outside the Land are star-worshippers in purity." For bowing in the worship of stars is that one bows and bends his head to the stars and constellations (mazalos).

והנה כתי' [כתיב] וממגד תבואות שמש שהתבואות גדלים מן השמש וכן שאר כל עניני עולם הזה אין לך עשב מלמטה שאין לו כוכב מלמעלה

And it is written, "And with the bounty of the crops of the sun": the crops grow from the sun. And so with all the other matters of this world: "There is no blade of grass below that does not have a star above,"

שהוא המזל שממנו נשפע הדבר וכשאדם מטריד מחשבתו ולכו רק בעניני עולם הזה כל הימים הוא מוריד שכלו שבראשו לדבר הנשפע מכוכבים ומזלות ונעשה גם הם בחי' אלהינו למעשה ידינו

which is the mazal from which the thing receives its flow. And when a person occupies his thought and heart only with the matters of this world all his days, he brings down the intellect in his head to a thing that flows from the stars and constellations, and they too become the level of "our god" to the work of our hands.

כי מעשה ידינו שהוא עסק הפרנסה נעשה מזה בחי' אלהים אחרים וזהו ואת נפש אויבך יקלענה בתוך כף הקלע שאע"פ [שאף על פי] שהדבר שהוא מלובש בו בענינים גשמיים נראה לעין שהוא מן העבירות שאדם דש בעקביו

For out of "the work of our hands," which is the occupation of earning a livelihood, there is made the level of "other gods." And this is [the meaning of] "And the soul of your enemies He shall sling out, as from the hollow of a sling": although the thing in which he is clothed in physical matters looks to the eye like one of the sins that a person tramples with his heels,

הנה הוא דומה למשל קליעת האבן שמקלעין אותו ע"י כף הקלע למקום רחוק מאד עד שנעשה כאלו עובד כוכבים

it is nevertheless comparable to the analogy of slinging a stone, which is slung with the hollow of a sling to a very distant place, until he becomes as though he worships the stars.

והנה עליית המצות העיקר הוא ע"י התפלה לפי שאז הוא שעת הכושר ומתגלה ומתעלה בחי' פנימית נקודת הלב בכללות נש"י [נשמות ישראל] בתשיקה ודביקה באלהים חיים וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] תפלות במקום קרבנות תקנום

Now, the ascent of the mitzvos is chiefly through prayer, because that is the propitious time, and the level of the inner dimension of the point of the heart, in the souls of Israel as a whole, is revealed and elevated, in longing and cleaving to the living G-d. And this is the saying of our Sages, of blessed memory, "They instituted the prayers in place of the offerings."

כי כמו הקרבן שהיו מקריבין הבהמה שתהא נשרפת באש שע"ג [שעל גבי] המזבח וכך צריך לעורר את האהבה בתפלה ברשפי אש שלהבת מתלהבת בלבו כי יסוד האש הוא בלב ולשרוף ולכלות את נה"ב [נפש הבהמית] שבו כו':

For just as with the offering, where they would offer the animal so that it would be burned in the fire on top of the altar, so one must arouse the love in prayer with flashes of fire, a flame blazing in his heart—for the element of fire is in the heart—and burn up and consume the animal soul within him, etc.

3 ג והנה כתיב ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] אע"פ [אף על פי] שאש יורד מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט כי גם למעלה יש בחי' אהרן שנותן בחי' אש בכנס"י [בכנסת ישראל]

3. Now, it is written, "And the sons of Aharon the Kohen shall put fire on the altar," and our Sages, of blessed memory, said, "Even though fire comes down from heaven, it is a mitzvah to bring [fire] from the ordinary (hedyot)." For above, too, there is the level of Aharon, who puts the level of fire into the Congregation of Israel (Knesses Yisrael).

כי אהרן הוא שושבינא דמטרוניתא והוא מז' הרועים המשפיעים גילוי אלהותו ית' במקור נשמות ישראל ובחי' אש שלמעלה היא אהבה הטבעית אהבה רבה שבנפש האלהית הכלולה בחכמה שבנפשו

For Aharon is "the groomsman of the Queen" (shushvina de'matronisa), and he is one of the seven shepherds who bestow the revelation of His G-dliness, may He be blessed, into the source of the souls of Israel. And the level of the fire above is the natural love, the great love (ahavah rabbah) in the G-dly soul, which is included in the Chochmah of his soul

(עיין בסש"ב [בספר של בינונים] פי"ח י"ט ומ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה ועמ"ש בפ' עקב בד"ה ולהבין שרש טעם קישור וחיבור ושייכות ברית ותורה ועמ"ש בד"ה שחורה אני כו' ששזפתני השמש כו' ע"ש)

(see Sefer Shel Beinonim, chapters 18 and 19; and what is written in Iggeres HaKodesh, in the passage beginning "Israel will be redeemed only through charity"; and see what is written in Parshas Eikev, in the discourse beginning "To understand the root of the reason for the bond, connection and relation of covenant and Torah"; and see what is written in the discourse beginning "I am black," etc., "for the sun has tanned me," etc.; see there),

אשר איננה מתלבשת כלל בלבושי הנפש החיונית והיא מתלהבת ומתלהטת במס"נ [במסירות נפש] על ק"ה [קידוש השם] ממש וליפרד מן הפתילה הוא הגוף שנאחזת בו כשלהבת העולה מאליה לדבקה

which is not clothed at all in the garments of the vital soul; and it flares and blazes with self-sacrifice (mesirus nefesh) for the actual sanctification of G-d's Name, and to separate from the wick—that is, the body—to which it is attached, like a flame that rises of itself, in order to cleave

בו ית' ומצוה להביא מן ההדיוט אש שלמטה ע"י התבוננות בגדולת ה' כל חד לפום שיעורא דיליה ולהלהיב לבו ונפשו לעבודת ה' והתבוננות המוליד אהבה עזה שהיא כרשפי אש הוא כאשר מתבונן בדבר חדש

to Him, may He be blessed. And "it is a mitzvah to bring from the ordinary" the fire below, through contemplating the greatness of G-d, each one according to his own measure, and to set his heart and soul aflame for the service of G-d. And the contemplation that gives birth to an intense love, which is like flashes of fire, is when one contemplates something new,

כמו שאנו רואים בחוש שכאשר רואה דבר חידוש מתפעל מאד וכך ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בכל יום יהיו בעיניך כחדשים והוא כאשר יתבונן המשכיל כי באמת חדשים לבקרים כו'

as we plainly see that when one sees something novel, he is greatly stirred. And so our Sages, of blessed memory, said, "Every day they should be in your eyes as new." And this is when the thoughtful person contemplates that truly "they are new every morning," etc.,

ומחדש בכל יום תמיד מע"ב [מעשה בראשית] מאין ליש ובהתחשך החשך של לילה ויסתלק ונעשה אור של יום וכך יראה האדם בעצמו שבלילה ישן וחיותו מסתלק ממנו ובקומו נעשה בריה חדשה

and [that] He renews every day, continually, the work of creation, from nothing into something; and as the darkness of night grows dark and then withdraws, the light of day comes into being. And so a person will see in himself: at night he sleeps and his life-force withdraws from him, and when he rises he becomes a new creature.

ומזה יבין על כל יצורי עולם שכן הוא וחיותם רצוא ושוב וכאשר יראה בעיניו ולבבו יבין

From this he will understand regarding all the creatures of the world that it is so with them, and that their life-force is "running and returning" (ratzo vashov). And when he sees with his eyes, and his heart understands

כי ראה זה חדש הוא ע"כ ילהיב לבו וישים אליו לבו ונשמתו וכמ"ש צעק לבם

that "see, this is new," then he will set his heart aflame and direct his heart and his soul toward Him, as it is written, "Their heart cried out."

וזהו ענין החזרת פנים כי כמו שיש עורף ופנים בגוף כן יש בנשמה והוא כמו ענין הנ"ל שגם קודם שישים האדם הדברים האלה אל לבו

And this is the matter of turning the face back. For just as there is a back and a face in the body, so it is in the soul. And it is like the matter mentioned above: even before the person takes these things to heart,

הנה באמת כך הוא שמחיה ומהווה מאין ליש ומחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב [מעשה בראשית] ולא שייך לומר שהוא רחוק מה' ח"ו [חס ושלום]

in truth it is so, that He gives life and brings into being from nothing into something, and in His goodness renews every day, continually, the work of creation; and it cannot be said that [the person] is far from G-d, G-d forbid.

אלא שהוא כמשל אדם ההופך ערפו לחבירו ומחזיר פניו ממנו ואח"כ אם ישים ללבו הדברים הנ"ל הרי הוא

Rather, it is like the analogy of a person who turns his back to his fellow and turns his face away from him. And afterwards, if he takes the above-mentioned things to heart, he is

כמו שמחזיר פניו לחבירו ועד"ז תקנו נוסח התפלה ברוך אתה מלך העולם פי" כי כל העולמות נמשכו מבחי מלך.

like one who turns his face back toward his fellow. Along these lines they instituted the wording of the prayer, "Blessed are You, King of the world." The meaning: all the worlds were drawn forth from the level of King,

כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים והוא בחינת חיצוניות לבד להיות נק' עליהם שמו ומלכותו לבד ומבקשים שיהיה ברוך אתה והיניו כמ"ש ברוך ה' אלהי ישראל מהעולם ועד העולם

as it is written, "Your kingship is the kingship of all worlds"; and this is only the level of the outer dimension (chitzoniyus), so that only His Name and His sovereignty are called upon them. And we ask that it be "Blessed are You." That is, as it is written, "Blessed is Havayah, the G-d of Israel, from the world and to the world"

(ע"י בזהר ר"פ תרומה דקכ"ו ע"ב ובפ' אמור דף ק' ע"ב בגין דתריין נהורין כו' ודצ"ט ע"א גבי מעולם)

(see the Zohar, at the beginning of Parshas Terumah, folio 126b; and in Parshas Emor, folio 100b, "because two lights," etc.; and folio 99a, regarding "from the world");

דהיינו שיתברך ויומשך ממקורא עילאה ראשיתה דכולא מהעלם אל הגילוי אשר יאמר עליו כי הוא זה אתה כלשון נוכח דהיינו שישוב אלינו בבחי' פנים על ידי שובנו פנינו אליו כנ"ל:

that is, that He be blessed and drawn forth from the supreme Source, the beginning of all, from concealment into revelation, so that one will say of Him, "This is He"—"You," in the language of direct address; that is, that He turn back to us in the level of face, through our turning our faces to Him, as mentioned above.

4 ד והנה כתיב זה שמי לעולם שמי עם י"ה שס"ה כו' כי מ"ע [מצות עשה] נמשכים מבחי' ו"ה

4. Now, it is written, "This is My Name forever": shmi ("My Name") together with yud-hei is 365, etc. For the positive commandments are drawn from the level of vav-hei,

שהוא בחי' עלמא דאתגליא ומל"ת [ומצות לא תעשה] נמשכים מבחינת י"ה שהוא בחי' עלמא דאתכסא [וזהו ענין מהעולם ועד העולם ועמ"ש מענין מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] בביאור ע"פ שימני כחותם]

which is the level of the revealed world (alma de'isgalya), and the prohibitive commandments are drawn from the level of yud-hei, which is the level of the hidden world (alma de'iskasya). [And this is the matter of "from the world and to the world." And see what is written on the matter of the positive and prohibitive commandments in the explanation on the verse "Set me as a seal."]

והנה בעברו על א' מ"ע [ממצות עשה] דאורייתא וענפיה דרבנן פוגם בו"ה משא"כ בעבור על ל"ת [לא תעשה] וענפיהן פוגם בי"ה

Now, when one transgresses one of the positive commandments of the Torah and their rabbinic branches, he blemishes the vav-hei; whereas when one transgresses the prohibitions and their branches, he blemishes the yud-hei

(ועיין מ"ש בד"ה ראה אנכי בענין בחי' י"ה ובחי' ו"ה שיש בנפש ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם)

(and see what is written in the discourse beginning "See, I (Anochi)" on the matter of the level of yud-hei and the level of vav-hei that are in the soul; and see what is written about this also in the discourse beginning "But Havayah your G-d would not listen to Bilaam").

וביאר ענין זה כי לשון פגם הוא נקב שיש בו חסרון וכאשר מבטל מ"ע [מצות עשה] הוא עושה חסרון ומניעה שאינו מאיר עליו אור עלמא דאתגליא

The explanation of this matter: the term pegam (blemish) [denotes] a hole, in which there is a lack. When one neglects a positive commandment, he makes a lack and an obstruction, so that the light of the revealed world does not shine upon him,

דהיינו בחי' אתערותא דלתתא (והיא הנקרא ג"כ אהבה זוטא כמ"ש בפ' עקב שם) בחינת אש שלמטה שהוא ע"י התבוננות הנ"ל וכאשר עובר על מל"ת [מצות לא תעשה]

that is, the level of an arousal from below (isarusa dilesata) (which is also what is called "the small love" (ahavah zuta), as is explained in Parshas Eikev, there), the level of the fire below, which comes through the contemplation mentioned above. And when one transgresses a prohibitive commandment,

הנה הוא מונע ומחסר אור העליון שלא יוכל האש שלמעלה שהוא אהבה הטבעית להתחזק בנפשו ולהוסיף אומץ אהבתו בסיוע של מעלה על אהבה דלתתא

he withholds and diminishes the supernal light, so that the fire above, which is the natural love, cannot grow strong in his soul and add vigor to his love, with help from above, beyond the love from below.

כי לא יגורך רע כתיב ועונותיכם מבדילים כו' כי כבר נקלע למרחוק כמו עד"מ הכף הקלע הנ"ל

For it is written, "Evil shall not dwell with You," and "your iniquities separate," etc.; for he has already been slung far away, as, by way of analogy, [with] the hollow of the sling mentioned above.

ולכן לא יכול להמשיך אש האהבה וע"כ אם עבר על מ"ע [מצות עשה] ושב לא זו משם עד שמוחלין לו כי בעשותו תשובה התעוררות התשובה מועיל להלהיב אל נפשו אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שאכד בעונו

Therefore he cannot draw down the fire of love. And therefore, if one transgressed a positive commandment and repented, "he does not move from there before he is forgiven": for when he does teshuvah, the arousal of teshuvah serves to kindle in his soul the arousal from below that he lost through his sin.

וזהו לא זו משם פ"י שנשאר על עמדו ותיקן מה שעוות [וכנזכר לעיל שהתפלה בכל יום נק' סולם כו' ווב מלאכי אלקים שהם מעשה המצות עולים כו']

And this is [the meaning of] "he does not move from there": that is, he remains in his place and has set right what he made crooked. [As mentioned above, the prayer of every day is called "a ladder," etc., and on it "angels of G-d"—which are the performance of the mitzvos—"ascend," etc.;

ולכן על ידי התפלה בכוונה בבחינת תשובה מתקן מה שעוות בביטול מ"ע [מצות עשה] משא"כ כשעבר על ל"ת [לא תעשה] שפגם ומנע את אור העליון אתערותא דלעילא שאף אם יעורר באתערותא דלתתא לא תוסיף תת כח האהבה עליונה

and therefore, through prayer with intent (kavanah), in the manner of teshuvah, he sets right what he made crooked by neglecting a positive commandment.] This is not so when one transgressed a prohibition: for he blemished and withheld the supernal light, the arousal from above (isarusa dile'eila), so that even if he arouses [himself] with an arousal from below, it will no longer yield the strength of the supernal love,

כי מנע אורה ולואת תשובה תולה ויום הכפורים מכפר כי ביום הזה יכפר עליכם לפני ה' שמתעורר בחינת פנימיות רצונו ית'

for he withheld its light. And therefore "teshuvah suspends, and Yom Kippur atones": for "on this day He shall atone for you before Havayah," since the level of the inner dimension (pnimiyus) of His will, may He be blessed, is aroused

(שלמעלה מבח"י י"ה ומבחי" ו"ה ועמ"ש מזה סד"ה חייב אינש כו' עד דלא ידעי כו')

(which is above the level of yud-hei and the level of vav-hei; and see what is written about this at the end of the discourse beginning "A person is obligated," etc., "until he does not know," etc.),

שאז נושא עון ועובר על פשע ונקח שאין העון תופס מקום כלל ונק' כארז בלבנון כו'

for then He "bears iniquity and passes over transgression" and "cleanses," so that the iniquity takes up no place at all. And this is called "like a cedar in Lebanon," etc.

(שהוא מדרגה עליונה יותר מבח"י ברוש רענן שע"י מעשה המצות וע' בזהר ויקרא) (ד"י ע"א) ובפ' לך

לך (דפ"ב סע"א [סוף עמוד א])

(which is a higher rank than the level of "a verdant cypress" that comes through the performance of the mitzvos; and see the Zohar, Vayikra) (folio 16a), and in Parshas Lech Lecha (folio 82, end of side a).

ועמ"ש בפ' אחרי בענין בגדי לבן דכה"ג [דכהן גדול] ביום הכפורים שמלכין עונותיהם של ישראל ולזאת
אנו מבקשים סלח לנו מחל לנו דהיינו שהוא

And see what is written in Parshas Acharei on the matter of the white garments of the Kohen Gadol on Yom Kippur, which whiten the iniquities of Israel. Therefore we ask, "Forgive us, pardon us"; that is, it is

כמו עד"מ אדם המבקש מחבירו שלא ירגזו עליו עוד וישם אהבתו אליו דהיינו על ידי שאומרים
אשמנו חטאנו ועל חטא כו'

by way of analogy like a person who asks his fellow not to be angry with him any longer and to set his love upon him. That is, through our saying, "We have been guilty, we have sinned," and "For the sin," etc.,

ומשפילים א"ע [את עצמו] ומפרסמים החטא ומודים שהוא שיקוץ ותיעוב ועי"ז אתכפיא סט"א [סטרא אחרא]
וממילא אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] לעילא וישוב ירחמנו וכששב אהבתו אלינו מפנימיות
רצונו ית'

and lowering ourselves, and making the sin known, and admitting that it is detestable and abominable. Through this the sitra achra (the other side) is subdued, and as a matter of course "the glory of the Holy One, blessed be He, rises on high," and "He will again have compassion on us." And when His love returns to us from the inner dimension of His will, may He be blessed,

אזי אין חטא ועון מבדילים עוד כי אין העונות מבדילים אלא ביניכם לבין אלהיכם דהיינו בבחי' אלהים
שלכם

then sin and iniquity no longer separate. For iniquities separate only "between you and your G-d," that is, in the level of the Elokim that is "yours";

אבל בבחי' פנימי [פנימיות / פנימית] רצונו ית' הרי לפניו כחשיכה כאורה (ועמ"ש סד"ה ולא אבה הנ"ל
בענין ויהפוך כו' ע"ש)

but in the level of the inner dimension of His will, may He be blessed, before Him "darkness is like light." (And see what is written at the end of the discourse beginning "But [Havayah your G-d] would not," mentioned above, on the matter of "And [He] turned," etc.; see there.)

וזהו שבת שבתון דאפי' [דאפילו] לגבי שבת שהוא ענין החזרת פב"פ [פנים בפנים] הוא שבתון דהיינו שיש לו עילוי אחר עילוי ביתר שאת

And this is [the meaning of] "Shabbos Shabbason": for even relative to Shabbos, which is the matter of turning back face to face, it is Shabbason, meaning that it has elevation upon elevation, with surpassing excellence

(ועמ"ש מענין זה סד"ה האזינו השמים ובד"ה שובה ישראל עד. ועיין מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ"י הזהר פ' אמור)

(and see what is written on this matter at the end of the discourse beginning "Listen, O heavens," and in the discourse beginning "Return, O Israel, unto." And see what the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) wrote in the commentary on the Zohar, Parshas Emor)

(דף צ"ג ע"ב) בענין את פניך הוי"ט [הוי"ט] אהקש בקשו פני תמיד והגם שגם שבת נק' שבת שבתון מפני שיש שבת תתאה ושבת עילאה

(folio 93b), on the matter of "Your face, Havayah, I will seek," "Seek My face always." And although Shabbos, too, is called "Shabbos Shabbason," because there is a lower Shabbos and a higher Shabbos

(ועמ"ש בפ' בהר ע"פ את שבתותי תשמרו ובפ' שלח סד"ה מקושש עצים כו') אך דשם כתיב מקרא קדש כלומר שנשאר בקודש העליון

(and see what is written in Parshas Behar on the verse "You shall keep My Shabbosos," and in Parshas Shelach, at the end of the discourse beginning "Gathering wood," etc.), nevertheless there it is written, "a holy convocation (mikra kodesh)," meaning that it remains in the supernal holiness;

אבל כאן נאמר לכם דהיינו שיורד ומתגלה ההארה הגדולה ההיא למטה במקור נשמות ישראל כו':

but here it says "for you," meaning that that great illumination descends and is revealed below, in the source of the souls of Israel, etc.

שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה...

“It is a Shabbos of complete rest (Shabbos Shabbason) for you, and you shall afflict your souls”

1 שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב וגו'. להבין מהו בתשעה בתשיעי מבע"ל וגם מ"ש שבת שבתון הוא לי [לשון] זכר ובפ' אחרי כתיב שבת שבתון היא.

“It is a Shabbos of complete rest (Shabbos Shabbason hu) for you, and you shall afflict your souls on the ninth (be-tish'ah) of the month, in the evening,” etc. We need to understand: what is be-tish'ah, [literally] “on nine”? It should have said be-teshi'i, “on the ninth.” Also [we need to understand] that it is written “Shabbos Shabbason hu,” a masculine term, while in Parshas Acharei it is written “Shabbos Shabbason hi.”

ושם נאמי [נאמר] ועניתם את נפשותיכם חקת עולם ולא נאמר בתשעה לחדש כמ"ש כאן בפ' אמור.

And there it says, “and you shall afflict your souls, an eternal statute,” and it does not say “on the ninth of the month,” as is written here, in Parshas Emor.

2 וצ"ל טעם השינוי וגם לכאורה כאן היה ראוי יותר לומר חקת עולם דהא בפ' אחרי מבואר כל סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] ואיננה

We need to understand the reason for the difference. Also, it would seemingly have been more fitting to say “an eternal statute” here, for in Parshas Acharei the whole order of the service of the Kohen Gadol on Yom Kippur is set out, and it does not [apply]

רק בפני הבית משא"כ כאן בפ' אמור דעיקר הפרשה הוא סדר המועדות שזה נוהג גם עכשיו שאין בית המקדש קיים.

except in the presence of the [Holy] House; whereas here, in Parshas Emor, the main [subject] of the parsha is the order of the festivals, which applies even now, when the Beis HaMikdash is not standing.

אם כן כאן דייקא היה ראוי לומר חקת עולם. ומדוע שינה הכתוב לכתוב שם דייקא חקת עולם ולא כאן.

If so, it is precisely here that it would have been fitting to say “an eternal statute.” Why, then, did Scripture change, writing “an eternal statute” specifically there and not here?

והנה כתיב וכפר על הקדש מטומאת בני ישראל. וצ”ל [וצ”ל] מהו ענין הכפרה על הקדש וכי חטא חטא שצריך כפרה.

Now, it is written, “And he shall atone for the Holy, from the impurities of the children of Israel.” We need to understand what atonement for the Holy means: has it sinned a sin, that it needs atonement?

ועיין מזה בספר ע”מ [עשרה מאמרות] (מאמר חיקור דין ח”א [חלק א’ פ”ג]) וגם מ”ש בסוף הפרשה וכפר את מקדש הקדש. מדוע שינה הכתוב אח”כ לאמר מקדש הקדש. והנה מתחלה יש להקדים כללות ענין המצות.

See on this the book Asarah Maamaros (Maamar Chikkur Din, Part I, chapter 13). Also [we need to understand] what is written at the end of the passage, “And he shall atone for the Sanctuary of the Holy (Mikdash HaKodesh)”: why did Scripture change afterwards, to say “the Sanctuary of the Holy”? Now, we must first preface [with] the matter of the mitzvos in general.

דהנה נודע דתכלית ירידת הנשמה לעוה”ז היא משום דהיום לעשותם במעשה המצות וכמ”ש בזהר ע”פ ואברהם זקן בא בימים שהימים הן הלבושים הנעשים מן המצות אשר האדם עושה בהם וכמ”ש ימים יוצרו כו’.

For it is known that the purpose of the soul’s descent into this world is because “today [is the time] to do them,” in the practical performance of the mitzvos. As is written in the Zohar on the verse “And Avraham was old, advanced in days”: the “days” are the garments made from the mitzvos that a person performs in them. And as it is written, “Days were formed,” etc.

3 ולכן צריך כל אדם לקיים כל התרי”ג מצות ואפ”י [ואפילו] מצות כהנים וכה”ג [וכהן גדול] ע”י עיבור או גלגול משום דאי חסרא חדא חסרא לבושא חדא כו’ וכמ”ש במ”א בד”ה הבאים ישרש כו’.

Therefore every person must fulfill all 613 mitzvos, even the mitzvos of the Kohanim and of the Kohen Gadol, through ibbur (soul-impregnation) or gilgul (reincarnation), because “if one is lacking, one garment is lacking,” etc., as is explained elsewhere, in the discourse beginning “In days to come, [Yaakov] will take root,” etc.

ולהבין מהו ענין הלבושים הללו. צ"ל תחלה פי' מאמר נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'.

To understand what these garments are, we must first explain the saying, "The soul that You have placed within me is pure; You created it," etc.

פי' מקור הנשמה בעודנה במקור חוצבה נקרא טהורה כי טהור הוא לשון הארה ובהירות כענין כעצם השמים לטהר

The explanation: the source of the soul, while it is still in the source from which it was hewn, is called "pure" (tehorah), for tahor is a term for illumination and brightness, as in "like the very substance of the heavens for clearness (la-tohar)";

והיינו לפי שאז היא בחי' אלקות ממש ואח"כ אתה בראתה הוא כשירדת משם להתלבש בגוף שמתחלה נמשכת בעולם הבריאה ואז היא בחי' נברא יש מאין וכמ"ש כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'

and this is because then it is the level of actual G-dliness. Afterwards, "You created it" is when it descends from there to be clothed in a body: first it is drawn down into the World of Beriah (Creation), and then it is the level of a created being, something from nothing, as it is written, "Everyone that is called by My Name, and for My glory, I created him," etc.

ואח"כ אתה יצרתה בעולם המלאכים והן הן בחי' השתלשלות וירידת הנשמה ממדרגה למדרגה כשלשלת האחוזה זו בזו כו'

Afterwards, "You formed it" [is] in the world of the angels. These are the very levels of the chain of descent (hishtalshelus) and the descent of the soul from level to level, like a chain whose links are held one in another, etc.,

עד שנפחתה בי בעולם העשיה ונתלכשה בעולם הזה בגוף החומרי (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ושמתי כדכד).

until "You breathed it into me" in the World of Asiyah (Action), and it was clothed in this world in the physical body. (See what is written on this in the explanation of the verse "And I will make ... of kadkod.")

ואמנם הנה נודע דירידה צורך עליה היא והיינו למעלה ממקור חוצבה בבחי' טהור הנ"ל והוא על ידי מעשה המצות כי

However, it is known that the descent is for the sake of an ascent, that is, [an ascent] higher than the source from which it was hewn, the level of "pure" mentioned above. And this is through the practical performance of the mitzvos. For

הנה בברכת המצות אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו ופי' שע"י המצות אנחנו מתעלים בבחי' קדש העליון

in the blessing over the mitzvos we say, "Who has sanctified us (kideshanu) with His commandments," and the meaning is that through the mitzvos we are raised to the level of supernal holiness (kodesh ha'elyon),

שהיא למעלה מבחי' טהרה כנודע שקדושה היא בכהנים כמ"ש וקדשתו כו' וטהרה היא בלויים כמ"ש וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם כו'.

which is higher than the level of purity; as is known, holiness is [found] in the Kohanim, as it is written, "And you shall sanctify him," etc., and purity in the Levites, as it is written, "And thus shall you do to them, to purify them: sprinkle upon them," etc.

4 וכמו שמעלת הכהנים הגבה מאד נעלה על מדרגת הלויים כך בחי' קדש גבוה מאד נעלה מבחי' טהור. וב יאור ענין זה יובן בהקדים ביאור ענין סובב כ"ע [כל עלמין] וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

And just as the stature of the Kohanim is exceedingly high above the rank of the Levites, so the level of "holy" (kodesh) is exceedingly high above the level of "pure" (tahor). The explanation of this matter will be understood by first prefacing an explanation of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) and the light that fills all worlds (memalei kol almin).

כי הנה המחשבה והדבור שלמעלה הן בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא עד"מ כאדם החושב ומהרהר באיזה דבר שמחשבתו מלוכשת ותקועה ממש באותו דבר ומוקפת ממנו (ועיי' בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פ"ה) וכן כשמדבר באיזה דבר כו'.

For the thought and the speech Above are the level of memalei kol almin. By way of analogy, it is like a person who thinks and ponders some matter: his thought is clothed in, and actually fixed in, that matter, and is encompassed by it (see Sefer Shel Beinonim, Part I, chapter 5); and likewise when he speaks about some matter, etc.

כך כביכול החיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות] יהי אור יהי רקיע כו' הוא מתלבש ונתפס ממש בתוך העולמות להחיותם ומוקף מהם

So too, as it were, the life-force in the Ten Utterances, "Let there be light," "Let there be a firmament," etc., is clothed in and actually grasped within the worlds, to give them life, and is encompassed by them.

וכן בחי' החיות והאותיות הנמשכים מהמחשבה שבמחשבה אחת ברא הקדוש ברוך הוא את העולם ג"כ נתפס ומתלבש בתוך העולמות שהרי כולם בחכמה עשית כתיב.

And likewise the level of the life-force and the letters that are drawn from the thought (for "with one thought the Holy One, blessed be He, created the world") is also grasped and clothed within the worlds, for it is written, "You made them all with wisdom."

ופי' בזהר תזריע (דמ"ג רע"א) כולם בחכמה עשית בבינה. פי' כי בינה היא בחי' מחשבה עילאה אלא שמחשבה היא מחיה עלמין סתימין דלא אתגליין והדבור מחיה ומהוה עלמין דאתגליין.

And in the Zohar, Tazria (p. 43a, at the top), [the verse] "You made them all with wisdom" is explained: with Binah. That is, Binah is the level of supernal thought; only, thought gives life to the hidden worlds, which are not revealed, while speech gives life to, and brings into being, the revealed worlds.

(כי בינה מקננא בכורסייא שהיא הבריאה וז"א ביצירה ומלי' בעשיה והיינו שלשים כלים דאצילות שנעשים נשמה לבי"ע יו"ד כלים הפנימים בבריאה והתיכונים ביצירה והחיצונים נעשים נשמה לעשייה וע' מזה באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ ויעש דוד שם)

(For "Binah nests in the Throne," which is Beriah, Z'eir Anpin in Yetzirah, and Malchus in Asiyah. That is, the thirty vessels of Atzilus that become a soul for Beriah, Yetzirah and Asiyah: the ten inner vessels in Beriah, the middle ones in Yetzirah, and the outer ones become a soul for Asiyah. See on this in Iggeres HaKodesh, on the verse "And David made a name.")

והגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב והיינו שהמחשבה אצלו ית' אינה מלבשת מהותו ועצמותו ית' And although it is written, "For My thoughts are not your thoughts," meaning that thought, with Him, may He be blessed, does not clothe His being and essence, may He be blessed,

ולכן אני ה' לא שניתי ולא כמו באדם שמהותו ועצמותו ממש מלוכש בהמחשבה וכמ"ש במ"א אך מ"מ הרי דברה תורה כלשון בני אדם

and therefore, "I, Havayah, have not changed"; and it is not as with a person, whose very being and essence is clothed in the thought, as is explained elsewhere; but nevertheless, "the Torah speaks in the language of people."

כמו בגשמיות שמה שמוציא מפיו להיות נשמע ונתגלה לזולתו נקרא בשם דבור שהכל הדבור שבפיו הוא מורגש ונראה דבר בפני עצמו מובדל משרשו משא"כ האותיות המחשבה אע"פ [אף על פי] שהן ג"כ

As in physical terms: what a person utters from his mouth, to be heard by and revealed to another, is called "speech," for the breath of speech in his mouth is felt and seen as a thing in its own right, separate from its root; whereas the letters of thought, although they too are

רק לבושי הנפש מ"מ לא ירדו להיות נראה דבר נפרד. כך למעלה אע"פ [אף על פי] שבאמת אין לך דבר שחוץ ממנו.

only garments of the soul, nevertheless have not descended to be seen as a separate thing. So it is Above: although in truth there is nothing outside Him,

מ"מ מצד הסתר האור דרך ירידות וצמצומים להחיות עולמות נפרדים שהם נראים יש ודבר נפרד נקרא החיות הזה השופע בתוכם להחליותם ע"ד שיהיו דבר נפרד בשם אותיות הדבור עד"מ דבור האדם כגו'

[כגור' / כגומר]

nevertheless, because of the concealment of the light by way of descents and contractions (tzimtzumim), in order to give life to separate worlds that appear as an existence (yesh) and a separate thing, this life-force that flows into them to give them life in such a way that they will be a separate thing is called by the name "letters of speech," by analogy to a person's speech, etc.

אבל עלמין סתימין שהם בבחי' ביטול יותר (וע"ד המבואר במ"א בענין ב' הבחינות דים ויכשה שזהו ענין עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא) נקרא החיות המתלבש בתוכם להחיותם בשם אותיות המחשבה.

But in the hidden worlds, which are more in a state of self-nullification (bittul) (along the lines of what is explained elsewhere on the two levels of sea and dry land, which are the hidden world and the revealed world), the life-force that is clothed within them to give them life is called by the name "letters of thought."

והנה המלאכים הם מבחי' עלמין דאתגליין וכמ"ש ויעף אלי אחד מן השרפים ומתהוים מבחי' דבור כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם כו'.

Now, the angels are of the level of the revealed worlds, as it is written, "Then one of the seraphim flew to me"; and they come into being from the level of speech, as it is written, "By the word of Havayah the heavens were made, and by the breath of His mouth all their host," etc.

אבל ישראל עלו במחשבה בחי' עלמין סתימין ולכן נקרא הנשמה טהורה היא כי עלמין סתימין היינו בחינת טהורה

But Israel "arose in thought," the level of the hidden worlds. Therefore the soul is called "it is pure," for the hidden worlds are the level of "pure,"

כי ענין ההעלם הוא שמחמת תוקף אורו וגודל בהירתו א"א לו לבא לידי התגלות וכענין יוצר אור ובורא חושך שהחשך למעלה מהאור ורומז לתש"ר [לתפילין של ראש] (שהיא בחינת חב"ד [חכמה בינה ודעת] מה שאין כן יוצר אור רומז לתש"י [לתפילין של יד]).

since the meaning of concealment is that, because of the intensity of its light and the greatness of its brightness, it cannot come to be revealed; as in "Who forms light and creates darkness," where the darkness is above the light and alludes to the tefillin of the head (which are the level of Chochmah, Binah and Daas, whereas "Who forms light" alludes to the tefillin of the hand).

וכמו עד"מ אור גדול שמעוצם תוקפו מחשיך הראות וא"א להסתכל בו וכענין שנאמר ישת חשך סתרו כו'

It is like, by way of analogy, a great light that, from the very force of its intensity, darkens the sight, so that it is impossible to look at it; as in what is said, "He made darkness His hiding place," etc.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן שלפי ששרש נש"י [נשמות ישראל] מאור הבהיר ונעלה מאד הנקרא בשם טהו"ר על כן אי אפשר לו להתגלות ונקרא עלמין סתימין בחינת מחשבה כנ"ל:

So too here: because the root of the souls of Israel is from the bright and very exalted light, which is called by the name tahor ("pure"), it therefore cannot be revealed, and it is called "hidden worlds," the level of thought, as mentioned above.

5 ב והנה משם ירדה הנשמה בבי"ע עד שנשפלה בעולם השפל ונתלבשה בגוף חומרי. וירידה זו צורך עליה היא למעלה מבחי' המחשבה שהיא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל רק שהוא החיות דעלמין סתימין כו'

2. Now, from there the soul descended into Beriah, Yetzirah and Asiyah, until it was brought low into the lowly world and clothed in a physical body. And this descent is for the sake of an ascent above the level of thought, which is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), as mentioned above, except that it is the life-force of the hidden worlds, etc.

אבל ע"י הירידה זאת היא עולה למעלה מעלה בבחי' סובב כולא עלמין (ועמ"ש בד"ה מי מנה בענין ומספר את רובע ישראל)

But through this descent it rises higher and higher, into the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin). (See what is written in the discourse beginning "Who has counted," on "and numbered the fourth part of Israel.")

ופי' סובב היינו שמקיף מלמעלה ואינו נתפס ומתלבש בתוך העלמין כי כל העולמות כאין נגדו וכטפה מים אוקינוס שהטפה בטלה לגבי הים הגדול ויתר מכן

The meaning of sovev (encompassing) is that it surrounds from above and is not grasped and clothed within the worlds, for all the worlds are as nothing before Him, like a drop of water [beside] the ocean, where the drop is nullified in relation to the great sea; and even more than that,

כי לא נערות אליו קדושתו וכמ"ש במ"א ואינן יכולים להכילו בתוכם כלל ומ"ש ואתה מחיה את כולם שנמשך חיות ממנו בתוך העולמות ממש היא רק זיו והארה לבד.

for "His holiness is not comparable to Him," as is explained elsewhere; and they cannot contain Him within them at all. And what is written, "And You give life to them all," [meaning] that life-force is drawn from Him into the very worlds, is only a radiance and an illumination alone.

אבל אור א"ס ב"ה בעצמו אינו נתפס בגדר עלמין כלל ולכך כתיב אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא כו' בלי שום שינוי כלל.

But the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself is not grasped within the bounds of worlds at all. Therefore it is written, "I, Havayah, have not changed," and "You are He before [the world] was created," etc., without any change at all.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] המלאכים קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כי צבאות הם הנשמות והמלאכים שבעלמין סתימין ועלמין דאתגליין ואומרים תחלה ג"פ [גי פעמים] קדוש עד שיהיה הוי' צבאות

And this is [the meaning of] what the angels say, "Holy, holy, holy is Havayah of hosts": for the "hosts" are the souls and the angels that are in the hidden worlds and the revealed worlds; and they first say "holy" three times, until there is "Havayah of hosts,"

כי קדוש הוא לשון הבדלה שהוא מובדל בכמה מיני הבדלות עד שמתהווים צבאות גדודי הנבראים כו' for kadosh ("holy") is a term for separation: He is separated by several kinds of separation, until the hosts, the legions of created beings, come into being, etc.

ואמנם קדוש בוי"ו מורה ג"כ על המשכה והוא המשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וג"פ [וגי פעמים] קדוש הם גי מיני המשכות לגי עולמות ביי"ע.

However, kadosh spelled with a vav also indicates a drawing down: a drawing down from the level of sovev kol almin into memalei kol almin. And the three times "holy" are three kinds of drawing down, to the three worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah.

7 והענין כי כל נברא יש לו ב' מיני חיות הא' החיות המתלבש בתוכיותו כנשמה לגוף שממלא את הגוף והוא חי ממנה והוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא החיות המתלבש בעלמין כנ"ל.

The explanation is this: every created being has two kinds of life-force. The first is the life-force that is clothed within its inner being, like a soul in a body, which fills the body, and [the body] lives from it. This is from the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is the life-force clothed in the worlds, as mentioned above.

והב' הוא חיות הסובב ומקיף עליו מלמעלה ששורה עליו ואינו נתפס בו וכענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] דאכל בי עשרה שכינתא שריא שאין זה גילוי השכינה אליהם ממש

The second is the life-force that surrounds and encompasses it from above, which rests upon it and is not grasped within it; as in what our Sages, of blessed memory, said, "Upon every [gathering of] ten the Shechinah rests," which is not an actual revelation of the Shechinah to them,

אלא השראה ששורה מלמעלה בבחי' סובב (ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא פועל פעולה בהם שהרי על ידי זה תפלתם מכוונת יותר כנודע כמ"ש במ"א כו')

but a resting [presence] that rests from above, in the manner of sovev (encompassing). (Even so, it has an effect on them, for through this their prayer is more concentrated, as is known and as is explained elsewhere, etc.)

וזהו שאומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש קדוש קדוש לפני ה' צבאות שהם ג' המשכות אור וחיות המקיף מבחי' סוכ"ע לג' עולמות דבי"ע כנ"ל

And this is why they say “holy” three times, “Holy, holy, holy,” before “Havayah of hosts”: these are three drawings down of encompassing light and life-force, from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), to the three worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah, as mentioned above.

ואמנם גם אור זה המקיף הוא רק המשכת הארה בלבד מסוכ"ע בעצמו וזהו קדוש בוא"ו

However, even this encompassing light is only the drawing down of an illumination alone from sovev kol almin itself; and this is kadosh with a vav.

אבל סוכ"ע בעצמו למעלה מעלה מערך זה והוא בחי' קדש בלא וא"ו שהוא לי' [לשון] הבדלה שהוא מובדל בערך וכענין הגבל את ההר וקדשתו ושם הוא עליית הנשמה ע"י מעשה המצות

But sovev kol almin itself is far, far above this measure, and it is the level of kodesh without a vav, which is a term for separation: it is set apart beyond all relation, as in “Set bounds around the mountain and sanctify it.” And it is there that the soul ascends, through the practical performance of the mitzvos,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו בקדש העליון ממש (והיינו לפי שהמצות הם רצון העליון ב"ה חכמתו ורצונו ממש ע"כ בהם ועל ידם מתעלים הנשמות לבחי' קדש העליון ממש ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה הני"ל).

as in the saying, “Who has sanctified us with His commandments”: in the very supernal holiness (kodesh ha'elyon). (That is, because the mitzvos are the supernal will, blessed be He, His very wisdom and will; therefore in them and through them the souls are raised to the level of the very supernal holiness. See what is written on this in the discourse beginning “Who has counted,” mentioned above.)

וזהו הירידה צורך עליה ששרשה הוא בבחי' טהורה היא. מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. וע"י ירידתה בגוף נאמר ואנשי קדש תהיון לי שיתעלו בבחי' קדש העליון ממש שהוא סוכ"ע וע' בזהר פ' משפטים

(דקב"א סע"א [סוף עמוד א])

And this is the descent for the sake of an ascent: its root is in the level of “it is pure,” from the level of memalei kol almin; and through its descent into a body it is said, “And you shall be holy (kodesh) people to Me,” that they will be raised to the level of the very supernal holiness, which is sovev kol almin. See the Zohar, Parshas Mishpatim (121a, at the end of the side).

ולכן ארז"ך [ארז"ל] עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש להמשיך מבחי' קדש העליון ששם יתעלו הצדיקים להיות המשכה בעולמות שהמשכה זו נקרא קדוש כנ"ל. וזהו שנק' המצות לבושים.

Therefore our Sages, of blessed memory, said, "In the future, 'holy' will be said before the righteous": to draw down from the level of the supernal holiness, where the righteous will be raised, so that there will be a drawing down into the worlds; for this drawing down is called kadosh, as mentioned above. And this is why the mitzvos are called garments.

פי' כמו הלבוש שהוא מקיף וסובב על האדם ואינו מתלבש בתוכו וכך ע"י המצות נמשך גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ומאיר על נפשו להיות בטלה ומתכללת בו והוא למעלה מבחי' ההארה המתלבשת בתוכיות כנ"ל.

That is: like a garment, which encompasses and surrounds a person and is not clothed within him, so through the mitzvos a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is sovev kol almin, is drawn down and shines upon his soul, so that it is nullified and included in it; and this is above the level of the illumination that is clothed within, as mentioned above.

ולכן ימי האדם קצובים לו במספר כך וכך היינו לפי ערך ההמשכות שצריך להיות לו להעלות נפשו ולקשרה באור א"ס ב"ה:

Therefore a person's days are allotted to him in such-and-such a number, that is, according to the measure of the drawings down he must have in order to raise his soul and bind it to the Infinite Light, blessed be He.

8 ג ואמנם הכח הזה במצות הוא כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה. וענין הכוונה היא לקיים מצות המלך הקב"ה

3. Now, this power in the mitzvos is because our Sages, of blessed memory, said, "Mitzvos require intention (kavanah)." And the intention is to fulfill the command of the King, the Holy One, blessed be He;

דהיינו שבכל המצות שעושה יהיה כוונתו שעושה כדי לקיים מצות בוראו וכנזכר בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] שאפילו קודם ק"ש [קריאת שמע] אחד ואהבת צ"ל הריני מקבל עלי עול מ"ע [מצות עשה] של ק"ש [קריאת שמע] כו'

that is, in every mitzvah he does, his intention should be that he does it in order to fulfill the command of his Creator. As is mentioned in the writings of the Arizal, even before the recital of the Shema, [with its] "One" and "And you shall love," one must say, "I hereby take upon myself the yoke of the positive commandment of the recital of the Shema," etc.,

הגם שהדברים מתיישבים על הלב מצד עצמם שהרי כשמתבונן בגדולת ה' אחד ממילא יבא לבחי' ואהבת מ"מ צריך לכוין שעושה הכל לשם מצוה בלבד מפני שכך נצטוו להתבונן בגדולתו ולעורר את האהבה והטעם הוא מפני

even though these things settle in the heart of their own accord, for when he contemplates the greatness of "Havayah is One," he will come of itself to the level of "And you shall love." Nevertheless, he must intend that he does it all solely for the sake of the mitzvah, because that is what he was commanded: to contemplate His greatness and to arouse the love. The reason is that

כי מדת מלכותו יתברך היא למעלה מבחי' התלבשות החיות שבתוך הנבראים וכמשל המלך שאין עצמיותו מתפשט תוך כל המדינה רק שמו בלבד נקרא עליהם שהוא בחי' הארה ממנו.

His attribute of Malchus (sovereignty), may He be blessed, is above the level of the life-force's being clothed within created beings; as in the analogy of a king, whose essence does not spread through the whole country: only his name alone is called upon them, which is the level of an illumination from him.

וכשמקבל עליו מצות המלך שהיא למעלה מהתלבשות והתפשטות החיות שבנבראים עי"ז דוקא תתעלה נפשו בקדש העליון שהוא למעלה מגדר השתלשלות החיות שבתוך העולמות כנ"ל כי נעוץ תחלתן בסופן דייקא.

And when he takes upon himself the command of the King, which is above the clothing and spreading of the life-force in created beings, it is precisely through this that his soul will be raised into the supernal holiness, which is above the bounds of the chain of descent (hishtalshelus) of the life-force within the worlds, as mentioned above; for "their beginning is wedged in their end," precisely.

(כי אבא יסד ברתא שהמלי' שרשה מחכמה עילאה קדש העליון ממש ולכן גם היא נק' קדש וכמ"ש בזהר פ' פינחס)

(For "Abba founded the daughter": Malchus is rooted in supernal Chochmah, the very supernal holiness, and therefore it too is called kodesh ("holy"), as is written in the Zohar, Parshas Pinchas

(דרנ"ד ע"ב) דכתיב כי קדש היא לכם ע"ש וגם שרשה בבחי' כתר שלכן נק' כ"ע [כתר עליון] דאיהי כתר מלי' כו'

(254b), [on] what is written, "For it is holy to you"; see there. And it is also rooted in the level of Keser; therefore it is called Keser Elyon (the Supernal Crown), for "it is the Keser of Malchus," etc.

ועי' מ"ש מזה בד"ה מי מנה הנ"ל גבי אף עשיתיו ועי' מ"ש במ"א בענין מאמר שמואל לשאול כי שמוע מזבח טוב כו'

See what is written on this in the discourse beginning "Who has counted," mentioned above, regarding "I even made him"; and see what is written elsewhere on Shmuel's words to Shaul, "For to obey is better than sacrifice," etc.;

ומ"ש בד"ה ועתה יגדל נא כח אדי' וזהו ענין זרקא מקף שופר הולך סגולתא דא"י [דאיתא] בת"ז [בתיקוני זוהר] שמדת מלכותו יתברך נק' זרקא דאזדריקת

and what is written in the discourse beginning "And now, let the power of Ado-nai be great.") And this is the meaning of "zarka, makaf, shofar holech, segolta," which is stated in the Tikkunei Zohar: His attribute of Malchus, may He be blessed, is called zarka, for it is thrown

למעלה מעלה והולכת עמה סגולתא היא בחינת ישראל עם סגולתו להיות גם הם נזרקים בקדש העליון שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל והוא בחי' הסובב כולא עלמין כנ"ל.

higher and higher, and with it goes segolta, which is the level of Israel, His treasured people (am segulaso), so that they too are thrown into the supernal holiness, which is above the chain of descent, as mentioned above; and this is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), as mentioned above.

(ועיין מ"ש מענין סגול וסגולה בד"ה נאוו לחייך בתורים ובד"ה אסרי לגפן והיינו ע"ש [על שם] האהבה הטבעית שירושא לנו מאבותינו כו'

(See what is written on segol and segulah in the discourse beginning "Your cheeks are comely with rows [of jewels]" and in the discourse beginning "Binding his foal to the vine." That is, [segulah] is named for the natural love that is our inheritance from our forefathers, etc.;

וזהו כענין טהורה היא וע"י המצות מתעלים למעלה יותר בבחי' קדש העליון כנ"ל ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' וארא אל אברהם כו' ושמי כו' ע"ש) והיינו הא דכתיב אני כברוש רענן.

and this is like "it is pure," while through the mitzvos they are raised higher, to the level of the supernal holiness, as mentioned above. See what is written in the discourse beginning "And Elokim spoke," etc., "And I appeared to Avraham," etc., "and My Name," etc.; see there.) And this is what is written, "I am like a fresh berosh (berosh ra'anan)."

ברוש הוא עץ ארז הגבוה ורענן הוא כשעדיין רך שיכולים לכפוף ראשו עד למטה מאד וכשיעמידו עליו איזה דבר אח"כ כשיגביה מאליו ויעמיד על עמדו יזרק ויגביה אותו דבר למעלה גם מראשו כנודע.

Berosh is the tall cedar tree, and ra'anan is when it is still soft, so that its top can be bent down very low; and when something is placed upon it, afterwards, when it lifts itself and returns to its standing position, it will hurl and lift that thing up even higher than its own top, as is known.

כך אני היא מדת מל' ית' היא כברוש רענן שירדה ונתלבשה במצות גשמיים אבל אח"כ היא מתרוממת עד רום

So "I" (ani), which is His attribute of Malchus, may He be blessed, is "like a fresh berosh": it descended and was clothed in physical mitzvos, but afterwards it is raised up to the highest

המעלות ומעלית ג"כ את האדם המקיים המצות להיות עולה גם למעלה מבחי' המל' גם בעודנה למעלה טרם ירידתה והיא בחי' קדש העליון הסוכ"ע כנ"ל.

heights, and it also raises the person who fulfills the mitzvos, so that he rises even above the level of Malchus as it is while still above, before its descent; and this is the level of the supernal holiness, sovev kol almin, as mentioned above.

9 וע"ז נאמר וצדקה תרומם גוי. שכל המצות נק' בשם צדקה כמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות כל כל המצוה הזאת שהמצות מרוממי [מרוממים] ומגביהים

And of this it is said, "Righteousness (tzedakah) exalts a nation": for all the mitzvos are called by the name tzedakah, as it is written, "And it will be righteousness (tzedakah) for us, if we take care to do all this commandment"; for the mitzvos exalt and lift up

את נש"י [נשמות ישראל] למעלה מעלה ועמ"ש מזה בד"ה השמים כסאי גבי והארץ הדום רגלי וביותר מצות תלמוד תורה שהיא כנגד כולם כי אותיות התורה נקראו סוסים

the souls of Israel higher and higher. See what is written on this in the discourse beginning "The heavens are My throne," regarding "and the earth is My footstool." And this is especially so of the mitzvah of Torah study, which is equal to them all, for the letters of the Torah are called horses,

כמו סוס ורוכבו רמה שהסוס מגביה ונושא את הרוכב למקום שאינו יכול להגיע שם בעצמו ואפשר שזהו ג"כ ענין זרקא כאבנא בקירטא אשר אבנים הם אותיות כו' והנה כתיב ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם.

as in "horse and its rider, ramah": for the horse lifts and carries the rider to a place he cannot reach by himself. And perhaps this too is the meaning of "zarka, like a stone in a sling," for the stones are letters, etc. Now, it is written, "And you shall keep the Shabbos, for it is holy (kodesh) to you."

כי הנה עיקר עליית נש"י [נשמות ישראל] שמתעלים מבחינת ומדרגת טהרה לבחי' ומדרגת ואנשי קדש תהיון לי קדש ישראל לה'. הנה עלייה זו היא בשבת.

For the main ascent of the souls of Israel, when they are raised from the level and rank of purity to the level and rank of "And you shall be holy (kodesh) people to Me," "Israel is holy (kodesh) to Havayah": this ascent is on Shabbos.

כי הגם דעלייה זו הוא ע"י התומ"צ [התורה ומצות] אשר קדשנו במצותיו. אך גם עליית התומ"צ [התורה ומצות] של כל ששת ימי המעשה הוא ע"י השבת.

For although this ascent is through the Torah and mitzvos, "Who has sanctified us with His commandments," yet the ascent of the Torah and mitzvos of all the six workdays is also through Shabbos.

10 והיינו כי יש קדש תתאה שהיא בחי' מל' עצמה וקדש עליון הוא חכמה עילאה והמצות הם נק' מצות המלך. אך בשבת הואר עליית המל' בבחי' קדש העליון ממש.

That is: there is a lower holiness (kodesh tata'ah), which is the level of Malchus itself, and the supernal holiness (kodesh elyon), which is supernal Chochmah; and the mitzvos are called the commands of the King. But on Shabbos there is the ascent of Malchus into the level of the very supernal holiness.

וזהו כי קדש היא לכם היינו עליית בחי' מלכותו ית' למקורה ושרשה בחי' קדש העליון שמשם חוצבה דאבא יסד ברתא

And this is “for it is holy (kodesh) to you”: the ascent of the level of His Malchus, may He be blessed, to its source and root, the level of the supernal holiness, from which it was hewn, for “Abba founded the daughter.”

(ועי' יש למצוא סמך למנהג המבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] לטבול א"ע [את עצמו] במקוה בערב שבת כי בחי' שבת נקרא קדש היא לכם ולכן צ"ל תחלה בחינת טהרה כו')

(Through this one can find support for the custom, explained in Pri Etz Chaim, of immersing one-self in a mikveh on the eve of Shabbos: since Shabbos is called “it is holy (kodesh) to you,” there must therefore first be the level of purity, etc.)

והנה הטעם שעלייה זו היא בשבת כי הנה נודע ענין השבת שהוא לשון שביתה ונייחא דרוחא

Now, the reason this ascent is on Shabbos is that, as is known, Shabbos is a term for ceasing (she-visah) and for rest of the spirit,

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ע"י ע"מ [עשרה מאמרות] יהי אור שהוא בחי' ירידת הדבור ובתוכו המחשבה כו'

for “in six days Havayah made the heavens and the earth” through the Ten Utterances, “Let there be light,” which is the level of the descent of speech, and within it thought, etc.,

להיות נמשך ומתפשט ומלוכש בתוך הנבראים ובשבת הוא עליית הדבור בחכמה עילאה ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל עד והוא בחי' עליית מדת מלי בבחי' קדש העליון

so as to be drawn down, spread out and clothed within the created beings; and on Shabbos there is the ascent of speech into supernal Chochmah (see what is written on this in the discourse beginning “Return, O Israel, unto”). And this is the level of the ascent of the attribute of Malchus into the level of the supernal holiness,

כי נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן כנ"ל וכמשל אדם השוכת ונח ממלאכת עבודה ששכלו ומחשבתו המלוכשת בתוך המעשה חוזרות ומתעלות למקורן.

for “their beginning is wedged in their end, and their end in their beginning,” as mentioned above; as in the analogy of a person who ceases and rests from his labor, whose intellect and thought, which were clothed in the deed, return and rise to their source.

11 וזהו קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. תבואתה נק' דגנך ותירושך ויצהרך. דגנך זה התלמוד בהלכות הנגלות לנו ותירושך

And this is "Israel is holy (kodesh) to Havayah, the first of its produce." "Its produce" is called "your grain, your wine and your oil." "Your grain" is the study of the laws that are revealed to us; "and your wine":

נכנס יין יצא סוד הם פנימית התורה הנקרא רזין דאורייתא ויצהרך שמן שצף ע"ג [על גבין] יין הוא רזא דרזין שכל אלה נק' תבואות

"wine entered, the secret came out," which is the inner dimension of the Torah, called the secrets of the Torah (razin d'oraysa); "and your oil," the oil that floats on top of the wine, is the secret of secrets (raza d'razin). All these are called "produce,"

כי יש תבואות שדה ותבואת הכרם וכמשארז"ל [וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] זית נמי תבואה איקרי כו' ישראל יתעלו בבחי' קדש שהוא ראשית להתורה.

for there is produce of the field and produce of the vineyard, and as our Sages, of blessed memory, said, "The olive too is called produce," etc. And Israel will be raised to the level of kodesh, which is reishis ("first") to the Torah.

12 והענין ע"ד הנ"ל כי מתחלה ישראל הם למטה מן התורה כמאמר תלת קשרין מתקשרין דא בא ישראל באורייתא כו' שישראל הם מקבלים מהתורה

The explanation is along the lines of the above: at first Israel are below the Torah, as in the saying, "Three knots are bound one to another: Israel to the Torah," etc., for Israel receive from the Torah;

אבל אח"כ הם מתעלים למעלה ממנה וכענין שנאמר ועשיתם אתם וכן אשר יעשה אותם האדם שישראל הם הממשיכים אור א"ס לבחינת התורה להיות אא"ס [אור אין סוף] מתלבש בחכמה שזהו פי' עוסק בתורה לשמה לשמ"ה ממש וכמ"ש במ"א.

but afterwards they are raised above it, as in what is said, "And you shall make them," and likewise, "which a person shall make": for Israel are the ones who draw down the Infinite Light (Or Ein Sof) into the level of the Torah, so that the Infinite Light is clothed in Chochmah. This is the meaning of one who "occupies himself with Torah lishmah," li-shmah ("for its Name") in the literal sense, as is explained elsewhere.

וזהו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] שמתחלה יהיה בתורת ה' חפצו ואחר כך ובתורתו יהגה שנקראת על שמו וד"ל [ודי למבין]:

And this is what our Sages, of blessed memory, said: that at first "his desire is in the Torah of Havayah," and afterwards "in his Torah he meditates," for it is called by his name. This suffices for one who understands.

13 ד אך כל זה הוא בקיום התורה והמצות אבל בהיפוך העובר ופוגם אפילו בביטול מ"ע [מצות עשה] ואפילו מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק הרי עושה

4. But all this is when the Torah and mitzvos are kept. In the opposite case, one who transgresses and causes a blemish, even by neglecting a positive commandment, and even one who is able to occupy himself with Torah and does not, causes

חסרון בהמשכת בחי קדש העליון וכ"ש [וכל שכן] בעברו על מל"ת [מצות לא תעשה] דאורייתא או דרבנן הרי עי"ז מטמא נפשו שהיא בחי טהורה וכו' וכמו שע"י המצות היא מתעלית מבחי טהרה לבחי קדושה

a lack in the drawing down of the level of the supernal holiness; and all the more so when he transgresses a prohibitive commandment, of the Torah or of the Rabbis: through this he defiles his soul, which is the level of "pure," etc. And just as through the mitzvos it is raised from the level of purity to the level of holiness,

וזהו ענין והיתה נפש אדוני צרורה בצרור כו' כמו הזורק אבן ע"י הצרור שמגביהו למעלה מטבעו. כך הוא העלייה ע"י המצות.

and this is the meaning of "And the soul of my master shall be bound in the bundle (tzerurah bitzror)," etc., like one who throws a stone by means of the bundle (tzeror), which lifts it higher than its nature, so is the ascent through the mitzvos;

14 וכך לעומת זה על ידי העוונות כתיב ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע שנזרקת למרחוק מאד בסטרא דמסאבא מה

and so, correspondingly, through sins, it is written, "And the soul of your enemies He shall sling out, as from the hollow of a sling": it is thrown very far away, into the side of impurity, which

שהוא רחוק מאד מאד מבחי טהורה היא וכו' וכמ"ש במ"א בד"ה כי ביום הזה יכפר.

is very, very far from the level of "it is pure," etc., as is explained elsewhere, in the discourse beginning "For on this day He shall atone."

והתיקון לזה הוא לדלג שור ע"י התשובה להמשיך מבחי' היותר גבוה גם מבחי' הקדש עליון שבזה ימלאו כל הפגמים והחסרונות שנעשו בקדש

The remedy for this is "to leap over a wall" through teshuvah: to draw down from a level higher even than the supernal holiness, by which all the blemishes and lacks that were made in the Holy (kodesh) will be filled;

והיינו ע"י כה"ג [כהן גדול] שנכנס ביוה"כ [ביום הכפורים] לבית קדש הקדשים אשר בחי' קדש הקדשים הוא למעלה מעלה גם מבחי' קדש העליון וכמ"ש בזהר ס"פ משפטים (דקכ"א סע"א [סוף עמוד א]).

that is, through the Kohen Gadol, who on Yom Kippur enters the House of the Holy of Holies; for the level of the Holy of Holies is far, far above even the level of the supernal holiness, as is written in the Zohar at the end of Parshas Mishpatim (121a, at the end of the side):

שהחכמה שהיא בחי' קדש העליון נפקא מאתר דאקרי קדש הקדשים וזהו ענין והחכמה מאין תמצא. that Chochmah, which is the level of the supernal holiness, "comes out from the place called Holy of Holies." And this is the meaning of "And Chochmah is found from ayin (nothing)."

ועיין עוד בזהר בראשית (דמ"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב). ובפ' פקודי (דרס"א) וע' עוד בפ' יתרו (דס"ז ע"ב) See further in the Zohar, Bereishis (45a, at the end of the side, and 45b), and in Parshas Pekudei (261); and see further in Parshas Yisro (67b),

גבי אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים ותחותיה אית כהן כו' דאקרי גדול כו' ובפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם וזהו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשיית [בעשרת ימי תשובה]

regarding "There is a King above, who is the mystery of the Holy of Holies, and beneath Him there is a Kohen," etc., "who is called great," etc.; and in the commentary of the Ramaz there. And this is the meaning of "the holy King" that is said during the Ten Days of Teshuvah.

וביאר הענין היינו כי קדש העליון זהו בחי' סוכ"ע שאינו מתלבש בבחי' עלמין כ"א סובב ומקיף עליהם שלכן נקרא קדש כנ"ל.

The explanation of the matter is that the supernal holiness is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is not clothed within the worlds but surrounds and encompasses them; that is why it is called kodesh, as mentioned above.

אך באמת גם בחי' סוכ"ע אינו ערוך למהותו ועצמותו ית' שאינו בגדר עלמין כלל לא בבחי' סוכב

But in truth, even the level of sovev kol almin bears no comparison to His being and essence, may He be blessed, which is not within the bounds of worlds at all, neither as encompassing (sovev)

ולא בבחי' ממלא וזהו פי' ולא נערוך אליו קדושתו. שאפי' [שאפילו] בחי' קדש העליון אינו ערוך אליו כלל.

nor as filling (memalei). And this is the meaning of "His holiness is not comparable to Him": even the level of the supernal holiness is not comparable to Him at all.

15 ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ זהב בענין קדש למד מלמטה הוי' מלמעלה שבחינת קדש למד הוא עדיין מלמטה לגבי שם הוי' דלעילא כו' ע"ש ולכן נקרא קדש הקדשים שהוא מובדל ומרומם גם מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדשים.

See what is written in the discourse beginning "And you shall make a plate (tzitz) of gold," on "kodesh with the lamed below, and Havayah above": that the level of "kodesh la-" is still below relative to the Name Havayah above, etc.; see there. And therefore it is called the Holy of Holies (Kodesh HaKodashim), for it is separated and exalted even above the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is the level of "holies" (kodashim).

16 וכמ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים וע"י שממשיכים מבחי' קדש הקדשים עי"ז מתמלאים כל החסרונות

As it is written, "And the curtain shall separate for you between the Holy and the Holy of Holies." And by drawing down from the level of the Holy of Holies, all the lacks are thereby filled,

כי בחי' קדה"ק [קודש הקדשים] הוא הממלא כל שמהן ונקרא שלימו דכולהון וכמשל המעיין שנסתם ונהר שנחרב ויבש שחופרין בעומק יותר כו' וכמ"ש במ"א.

for the level of the Holy of Holies is that which "fills all the Names" and is called "the perfection of them all"; like the analogy of a spring that was stopped up and a river that was ruined and dried up, where one digs deeper, etc., as is explained elsewhere.

וזהו וכפר על הקדש מטומאות בניי [בני ישראל] שימשיך וימלא כל הפגמים שנעשו בבחי' קודש העליון
עיי' טומאות בניי [בני ישראל] כנ"ל ועיין בזהר ח"ב [חלק ב'] (דקפ"ה ע"ב ודרי"ט ע"ב)

And this is "And he shall atone for the Holy, from the impurities of the children of Israel": that he will draw down and fill all the blemishes that were made in the level of the supernal holiness through the impurities of the children of Israel, as mentioned above. See the Zohar, Part II (185b and 219b).

והנה באמת גם עכשיו התשובה מועלת לזה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יש קונה עולמו בשעה
א' והיינו מפנישהעוה"ז הוא עולם התמורה שבו האדם יכול לשנות את טעמו מרע לטוב מיד כרגע

Now, in truth, even now teshuvah is effective for this, as our Sages, of blessed memory, said, "There is one who acquires his world in a single hour." That is because this world is the world of change (temurah), in which a person can change his mind from evil to good immediately, in an instant;

שהרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] שעבר עבירה ביום אל תהרהר אחריו
כלילה שבודאי עשה תשובה ואינו כמו העוה"ב [העולם הבא] ששם הכל בהדרגה כפי הראוי ע"פ

for our Sages, of blessed memory, said, "A Torah scholar who committed a transgression by day, do not suspect him at night," for he has certainly done teshuvah. It is not like the World to Come, where everything is gradual, as is fitting according to

הדין וצ"ל כף הקלע תחלה ואח"כ גיהנם ואח"כ ג"ע [גן עדן] התחתון ואח"כ ג"ע [גן עדן] העליון משום
שעוה"ב [שעולם הבא] הוא בחי' זיו השכינה וא"א לקבל האור והזיו אלא בהדרגה

the law: there must first be the "hollow of the sling," then Gehinnom, then the lower Gan Eden, and then the higher Gan Eden; because the World to Come is the level of the radiance of the Shechinah, and it is impossible to receive the light and the radiance except gradually.

אבל בעוה"ז נמשך מבחי' שלמעלה מכל ההשתלשלות והוא הווה ומשוה קטן וגדול משום דקמיה
כחשכה כאורה

But in this world there is a drawing down from the level that is above all of the chain of descent (hishtalshelus), and He is the One who "is equal and makes small and great equal," because before Him "darkness is as light,"

וגם חשך לא יחשיך כנודע וכמ"ש במ"א בד"ה צו את בני" [בני ישראל] כו' את קרבני לחמי כו'.

and also "darkness does not darken," as is known, and as is explained elsewhere, in the discourse beginning "Command the children of Israel," etc., "My offering, My bread," etc.

17 והטעם משום שעוה"ב [שעולם הבא] נק' עולם ברור שכבר נברר כל דבר ובא על מקומו וא"א להיות שינוי מזה לזה משא"כ בעוה"ז

The reason is that the World to Come is called a "clear world" (olam barur), in which everything has already been refined (nivrar) and has come to its place, and there can be no change from one to another; whereas in this world,

שהוא קודם גמר הבירור עדיין ושורה בו בחי' המברר שהוא הוא כל יכול לשנות מרע לטוב כו'. which is still before the completion of the refinement (birur), there rests within it the level of the One who refines, and He is the All-Capable, to change from evil to good, etc.

18 ולכן כתיב מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ שמים וארץ הם ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון וכן ועמך הוא כענין מ"ש

Therefore it is written, "Whom do I have in heaven? And with You (ve-imcha) I desire nothing on earth." "Heaven" and "earth" are the higher and lower Gan Eden; and likewise, "with You" is like what is written,

כי עמך מקור חיים שמקור חיים הוא זיו השכינה המאיר בג"ע [בגן עדן] נקרא עמך שהוא טפל ובטל אצלו ית'.

"For with You (imcha) is the source of life": the "source of life," which is the radiance of the Shechinah that shines in Gan Eden, is called "with You," for it is secondary and nullified beside Him, may He be blessed.

ובכולן אין לי חפץ זולת בעצמותו ית' דוקא שהוא הכל יכול כנ"ל. אך הנה עכ"ז [עם כל זה] הרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על ל"ת [לא תעשה] ושב תשובה תולה ויוהכ"פ [ויום הכפורים] מכפר

And in all of them I have no desire, except in His essence, may He be blessed, specifically, for He is the All-Capable, as mentioned above. Yet even so, our Sages, of blessed memory, said, "If a person transgressed a prohibition and did teshuvah, [teshuvah] suspends and Yom Kippur atones,"

כי להיות המשכה זו מבחי' קדש הקדשים זהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] שבו נכנס כה"ג [כהן גדול] בבית קדש הקדשים.

because for this drawing down to come from the level of the Holy of Holies, that is the level of Yom Kippur, on which the Kohen Gadol enters the House of the Holy of Holies.

19 והנה סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] הוא שלוקח דם הפר ודם השעיר ומזה נגד הארון בין הבדים שבארון מונחים הלוחות שכתוב בהן אנכי

Now, the order of the service of the Kohen Gadol is that he takes the blood of the bull and the blood of the goat and sprinkles opposite the Ark, between the poles; for in the Ark lie the Tablets, on which is written "I am"

ולא יהיה לך אנכי כולל כל המ"ע [המצוות עשה] ולא יהי' [יהיה] כולל כל מל"ת [מצוות לא תעשה] ובהעלאת דם לשם יכופרו כל הפגמים שנעשו בקדש.

and "You shall have no [other gods]": "I am" includes all the positive commandments, and "You shall have no" includes all the prohibitive commandments. And through bringing up the blood there, all the blemishes that were made in the Holy will be atoned.

כי הנפש אלקית שבאדם מצד עצמה אינה חוטאת כלל רק נפש הבהמית היא הנפש החוטאת ומתכפרים עוונותיה ע"י הקרבת דם הקרבנות

For the G-dly soul in a person, of itself, does not sin at all; only the animal soul is the soul that sins, and its sins are atoned through offering the blood of the offerings,

כי הבהמות בשרשן הם למעלה מבחי' האדם וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אחר וקדם צרתני אחר למע"ב [למעשה בראשית] שהרי תחלה נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש כו'.

for animals, in their root, are higher than the level of man; as our Sages, of blessed memory, said, "‘Behind and before You formed me’: behind, [last] in the work of creation." For first it is said, "Let the earth bring forth living creatures after their kind, cattle and creeping things," etc.,

20 ואח"כ מאמר נעשה אדם כו' וכנודע גם ממה שאנו רואים בגשמיות שהאדם ניזון ומקבל חיות מדצ"ח [מדומם צומח חי]

and afterwards the utterance "Let us make man," etc. And as is known also from what we see physically: man is nourished and receives life from the inanimate, the vegetative and the animal;

שהרי ארץ שהיא בחי' הדומם היותר אחרונה במדרגה הנה ממנה יצא לחם והיתה לראש פנה לצח"מ
[לצומח חי מדבר].

for the earth, which is the level of the inanimate, the very lowest in rank, from it bread comes forth, and it has become the cornerstone for the vegetative, the animal and the speaking.

21 וכן הצומח וחי נגד המדבר שהוא מקבל חיות מהם וגם מוסיפים דעת באדם כמו שמצינו בר"נ [ברב נחמן]
כששאלו ממנו בענין ה' בקר וה' חצאי בקר אמר עדיין לא אכילנא בישראל דתורא כו'

And so too the vegetative and the animal, relative to the speaking: he receives life from them, and they also add understanding (daas) to a person; as we find with Rav Nachman, when they asked him about "five cattle" and "five half-cattle," he said, "I have not yet eaten ox meat," etc.,

חמרא וריחי פיקחני הרי קיבל ענין גדול שבתורה שוא אותו הדין הנ"ל מאכילת בישראל דתורא
"wine and fragrance make me sharp." Thus he received a great matter in the Torah, namely that law mentioned above, from eating ox meat.

והיינו לפי ששרשן ממקום גבוה מאד נעלה רק שנפלו וירדו למטה מטה עד שהם למטה מהדעת כי
הבהמה אין לה שכל

That is because their root is from a very high and exalted place, only they fell and descended lower and lower, until they are below understanding (daas); for an animal has no intellect,

אבל שרשה למעלה מהדעת וכאשר היא מתבררת מוספת כח וחיות באדם ונותנת לו דעת כו'
but its root is above understanding; and when it is refined, it adds strength and vitality to a person and gives him understanding, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] הוא ענין ההזאה שמוציא דם הפר והשעיר שהוא עיקר פנימית החיות שלהם ומעלה
אותם עד מקום הלוחות והארון ואז הוא ממשיך ממקום גבוה מאד נעלה ומכפר וממלא כל הפגמים
שנעשו בקדש כו'

And so too is the matter of the sprinkling: he takes out the blood of the bull and the goat, which is the essence of their inner life-force, and brings them up to the place of the Tablets and the Ark; and then he draws down from a very high and exalted place, and atones for and fills all the blemishes that were made in the Holy, etc.

(וענין ההזאה זהו ענין תשובה בחילא יתיר וזהו ע"ד הנזכר לעיל בענין זרקא וכמ"ש במ"א בענין מדלג כו' ועי"ז נמשך גם כן מלמעלה בחי' וזרקתי עליכם מים טהורים שהוא מלמעלה מסדר השתלשלות כנודע):

(The sprinkling is teshuvah "with greater strength," and this is along the lines of what was mentioned above on zarka, and as is explained elsewhere on "leaping," etc.; and through this there is also drawn down from above the level of "And I will sprinkle (zarakti) pure water upon you," which is from above the order of the chain of descent (hishtalshelus), as is known.)

22 ה והנה עם כל הנ"ל יוכן ענין שבת שבתון. והוא כענין מ"ש עולת שבת בשבתו.

5. Now, with all the above, the matter of Shabbos Shabbason will be understood. It is like what is written, "The burnt offering of Shabbos, on its Shabbos."

שכמו ששבת לגבי ששת ימי המעשה הוא עליית העולמות שמתעלים מאד נעלה. כך הוא בחי' שבת שבתון לגבי שבת שהוא בחי' שבת של השבתות של כל השנה.

For just as Shabbos, relative to the six workdays, is the ascent of the worlds, in which they are raised very high, so is the level of Shabbos Shabbason relative to Shabbos: it is the level of the Shabbos of the Shabbosos of the whole year.

ועיין בזהר ס"פ אחרי (דע"ט ע"ב) והוא בחי' קדש הקדשים שזהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] כי שבת נקרא קדש

See the Zohar at the end of Parshas Acharei (79b). And it is the level of the Holy of Holies, which is the level of Yom Kippur; for Shabbos is called "holy" (kodesh),

אבל ביוה"כ [ביום הכפורים] נכנס הכ"ג לקדש הקדשים שהוא מקור כל בחי' הקדשים והוא שלימו דכולהו וממלא כל שמהן כנ"ל והיינו בחי' י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] המתגלים ביוכ"פ [ביום כפור / ביום הכפורים] שהן עליונות מאד ומהם מקור הסליחה והמחילה כנודע.

but on Yom Kippur the Kohen Gadol enters the Holy of Holies, which is the source of all the levels of "holy," and it is "the perfection of them all" and "fills all the Names," as mentioned above; that is, the level of the Thirteen Attributes of Mercy that are revealed on Yom Kippur, which are very high, and from them is the source of pardon and forgiveness, as is known.

23 והנה כאן כתיב שבת שבתון הוא לשון דכר וגם כתיב ועניתם בתשעה וכפ' אחרי כתיב היא לשון נוקבא ולא נזכר בתשעה אלא ועניתם סתם.

Now, here it is written "Shabbos Shabbason hu," a masculine term, and it is also written "and you shall afflict ... on nine"; whereas in Parshas Acharei it is written hi, a feminine term, and "on nine" is not mentioned, only "and you shall afflict" without qualification.

והענין כי הא בהא תליא כי פי' הוא לשון דכר היינו שישראל הם במדרגת דכר

The explanation is that the one depends on the other. For the meaning of hu, a masculine term, is that Israel are at the rank of the masculine,

והם המשפיעים וממשיכים גילוי הארה זו בכחם וע"ד שנוי [שנוכר] למעלה בפ' קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הם ראש ומקור להתורה וכמ"ש ועשיתם אתם כנ"ל

and they are the ones who bestow and draw down the revelation of this illumination by their own power; along the lines of what was mentioned above on "Israel is holy to Havayah, the first of its produce," that Israel are the head and source of the Torah, and as it is written, "And you shall make them," as mentioned above.

והיינו ע"י ועניתם את נשפתיכם בתשעה ופי' בתשעה ולכאורה בתשיעי מבע"ל אבל הענין דקאי על כל ה' מדות שבנפש שכולם יהיו בבחי' אתכפייא ואתהפכא

And this is through "And you shall afflict your souls on nine." The meaning of "on nine" (be-tish'ah), where seemingly it should have said be-teshi'i, "on the ninth," is that it refers to all nine attributes of the soul: that all of them should be in the state of being subdued (iskafya) and transformed (is'hapcha).

ולכן מצוה להתענות בכל ה' ימים שהם כנגד ט' מדות כידוע והוא ענין הנסירה שבכל יום נסר מדה א' ופי' נסירה היינו להפריד מדות הנה"א [הנפש האלקית] מהנה"ב [הנפש הבהמית] שלא תהיינה דבוקות ונמשכות אחר מדות הנה"ב [הנפש הבהמית]

Therefore it is a mitzvah to fast on all nine days, which correspond to the nine attributes, as is known. And this is the matter of the "sawing apart" (nesirah), for on each day one attribute is sawn apart. The meaning of "sawing apart" is to separate the attributes of the G-dly soul from the animal soul, so that they will not be attached to, and drawn after, the attributes of the animal soul.

וזהו ענין התענית כי המזון והשובע מחבר הנה"ב [הנפש הבהמית] עם הנה"א [הנפש האלקית] כמ"ש וישמן ישורון ויבעט. שמנת עבית כו'.

And this is the point of the fast: food and satiety join the animal soul with the G-dly soul, as it is written, "And Yeshurun grew fat and kicked; you grew fat, you grew thick," etc.;

משא"כ התענית מחליש כח הנה"ב [הנפש הבהמית] ויבא לידי הכנעה ולהפרד ממדות נה"ב [נפש הבהמית] ועי"ז מעורר כן למעלה שינסרו הגבורות וישארו חסדים טובים כו' ואח"כ עי"ז יומקתו גם הגבורות.

whereas the fast weakens the strength of the animal soul, and he will come to submission and to separating from the attributes of the animal soul. Through this he arouses the same above: that the Gevuros (severities) be sawn apart and good Chassadim (kindnesses) remain, etc.; and afterwards, through this, the Gevuros too will be sweetened.

24 ועמ"ש ע"פ כי אברהם לא ידענו קצתו מענין זה וכביאור ע"פ אני ישנה גבי אחותי.

See something of this matter in what is written on the verse "For Avraham does not know us," and in the explanation of the verse "I sleep," regarding "my sister."

ועוד זאת ענין התענית שהוא מרצה ונק' יום רצון כידוע היינו לפי שע"י התענית דוקא נמשך הארה מלמעלה למטה

Moreover, a fast brings favor and is called "a day of favor" (yom ratzon), as is known. That is because specifically through fasting an illumination is drawn from above downward;

כי ענין האכילה הוא העלאת החיות ממטה למעלה שהמאכל נכנס לאצטומכא ומתברר ונעשה דם כו' for eating is an elevation of the life-force from below upward: the food enters the stomach, is refined and becomes blood, etc.,

עד שנעשה חיות למוח והכל העלאה ממטה למעלה ולמעלה ג"כ הוא בחינת בירורים והעלאת הניצוצות ממטה למעלה כידוע.

until it becomes life-force for the brain; and it is all an elevation from below upward. Above, too, it is the level of refinements (birurim) and the elevation of the sparks from below upward, as is known.

אבל התענית שאינו אוכל כלום ואזי התפשטות חיותו הוא בהיפוך ממעלה למטה שהמוח בעצמו משפיע חיות לכל האברים ממעלה למטה

But in a fast, when he eats nothing, the spreading of his life-force is the reverse, from above downward: the brain itself gives life-force to all the limbs, from above downward.

וגם למעלה מתעורר עי"ז גילוי אור וחיות ממעלה למטה והיינו מבחי"י י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהם מקור החיים שלימו דכולהן וממלא כל שמהן כנ"ל. וכיוהכ"פ [וביום הכפורים] הוא התגלות רעוא דכל רעוין.

And above, too, there is aroused through this a revelation of light and life-force from above downward, namely from the level of the Thirteen Attributes of Mercy, which are the source of life, "the perfection of them all," and "fill all the Names," as mentioned above. And on Yom Kippur there is the revelation of "the Will of all wills" (ra'ava d'chol ra'avin).

25 והנה כשישראל הם במעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה בחינות הנ"ל שבנפש שכולם יפרדו ממדות

הגשמיים דנה"ב [דנפש הבהמית]

Now, when Israel are at a high rank, so that there is "and you shall afflict ... on nine" levels of the soul, mentioned above, so that all of them are separated from the physical attributes of the animal soul,

אזי בחי"י שבת שבתון המתגלה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] נקרא שבת שבתון הוא לשון דכר משא"כ כשאננם עושים תשובה מעומקא דליבא כ"כ [כל כך] להיות בבחי"י ועניתם בתשעה כו'

then the level of Shabbos Shabbason that is revealed on Yom Kippur is called "Shabbos Shabbason hu," a masculine term. Whereas when they do not do teshuvah from the depths of the heart to such an extent as to be at the level of "and you shall afflict ... on nine," etc.,

רק עכ"ז [עם כל זה] נמשך בחי"י שבת שבתון באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] נאמר שבת שבתון היא לשון נקבה ע"ד איש מזריע תהחלה יולדת נקבה.

but nevertheless the level of Shabbos Shabbason is drawn down through an arousal from above, [then] it is said, "Shabbos Shabbason hi," a feminine term; in the manner of "when the man seeds first, she bears a female."

26 ועמ"ש מזה סד"ה והיה מספר בני"י [בני ישראל] ולכן בפ' אחרי שלא נאמר ועניתם בתשעה נאמר שבת שבתון היא וע"כ נאמר שם חקת עולם כי בחינה זו היא ודאי חקת עולם.

(See what is written on this at the end of the discourse beginning "And the number of the children of Israel shall be.") Therefore in Parshas Acharei, where "and you shall afflict ... on nine" is not said, it says "Shabbos Shabbason hi"; and therefore it says there "an eternal statute," for this level is certainly an eternal statute.

אלא שכשישראל הם במעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה נמשך שבת שבתון הוא ע"ד אשה מזרעת תחלה יולדת זכר והיינו שאז נמשך הגילוי ממדרגה עליונה יותר וזהו דכתבי וכפר על הקדש.

Only, when Israel are at a high rank, so that there is "and you shall afflict ... on nine," "Shabbos Shabbason hu" is drawn down, in the manner of "when the woman seeds first, she bears a male"; that is, then the revelation is drawn from a still higher rank. And this is what is written, "And he shall atone for the Holy."

27 ובסוף הפרשה כתיב וכפר את מקדש הקדש. וזהו כנגד ב' המדרגות דשבת שבתון הוא ושבת שבתון היא.

And at the end of the passage it is written, "And he shall atone for the Sanctuary of the Holy." This corresponds to the two ranks of "Shabbos Shabbason hu" and "Shabbos Shabbason hi."

דהיינו שכשהמשכה בחי' הוא לשון דכר אזי כח המשכה זו יפה לכפר גם על הפגמים שבקדש עצמו שהוא חכמה עילאה ממש.

That is: when the drawing down is at the level of hu, a masculine term, then the power of this drawing down is able to atone even for the blemishes in the Holy itself, which is the very supernal Chochmah.

אבל כשהמשכה בבחי' היא אינה מכפרת על הפגם שנוגע בביכול בבחי' קדש עצמו שהיא חכמה עילאה כ"א על מקדש הקדש שהוא בחי' בינה המקבלת מחכמה:

But when the drawing down is at the level of hi, it does not atone for the blemish that touches, as it were, the level of the Holy itself, which is supernal Chochmah, but only for the "Sanctuary of the Holy," which is the level of Binah, which receives from Chochmah.

ביאור מעט ע"פ שבת שבתון כו'

A brief explanation of "A Shabbos of complete rest"
(Shabbos Shabbason)

1 ביאור מעט ע"פ שבת שבתון כו'

A brief explanation of the verse "A Shabbos of complete rest" (Shabbos Shabbason), etc.

2 ענין ירידת הנשמות מבחי' טהורה היא להתלבש בגוף צורך עלי' [עליה] לבחי' ואנשי קדש תהיון לי.

The souls' descent from the level of "it is pure" to be clothed in a body is for the sake of an ascent to the level of "And you shall be holy people to Me."

ע' [עיינן] בהקדמת פע"ח [פרי עץ חיים] שכל התומ"צ [התורה ומצות] להמשיך תוספת אור יתר מכפי חוק הקצוב כו' ע"ש באריכות.

See the introduction to Pri Etz Chaim, that all the Torah and mitzvos are to draw down an addition of light beyond the fixed allotment, etc.; see there at length.

ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ושמתי כדכד דהענין שהנשמות נמשכים מפנימיות הכלים והמלאכים מחיצוניות הכלים וענין כלים דאצי'

And see what is written about this in the explanation on the verse "And I will make your windows of kadkod": the point is that the souls are drawn from the inner dimension (pnimiyus) of the vessels, and the angels from the outer dimension (chitzoniyus) of the vessels. And the meaning of the vessels of Atzilus

היינו שהחסד עצמו זהו נקי בחי' כלי כמאמר חסד דרועא ימינא משא"כ האור הוא בחי' לאו מכל אליון מדות איהו כלל.

is that Chesed itself is what is called the level of a vessel, as the saying goes, "Chesed is the right arm," whereas the light is of the level of "He is not any of these attributes at all."

אך מ"מ הכלים דאצילות הם אלקות ממש ונקי איהו וגרמוהי חד ע"כ נקרא טהורה היא לשון בהירות שאינו דבר המסתיר על קדושתו ית' כבי"ע ששם נאמר ומשם יפרד משא"כ באצילות.

Nevertheless, the vessels of Atzilus are actual G-dliness and are called "He and His vessels are one" (ihu vegarmohi chad). Therefore it is called "it is pure" (tehorah hi), a term of clarity, for it is not something that conceals His holiness, may He be blessed, as do Beriah, Yetzirah and Asiyah, of which it is said, "and from there it parted," which is not so in Atzilus.

3 ועלייתם בבחי' קדש היינו באור א"ס שלמעלה מהכלים דאצילות ועמ"ש מזה בד"ה זכור את היום השבת לקדשו שהעליי' [שהעלייה] הוא מבחי' איהו וגרמוהי חד לבחי' איהו וחיוהי חד כו' ע"ש.

And their ascent to the level of kodesh ("holy") means into the Infinite Light (Or Ein Sof) that is above the vessels of Atzilus. And see what is written about this in the discourse beginning "Remember the Shabbos day to sanctify it," that the ascent is from the level of "He and His vessels are one" to the level of "He and His life-forces are one," etc.; see there.

והנה טהרה נזכר גבי לוי' וקדושה גבי כהנים וע' בזהר פ' שמיני (דל"ט ע"א) דלוי' הם מבינה וכהנים מחכמה וע' עוד בפ' בהעלותך (דקנ"א ע"ב)

Now, purity is mentioned regarding the Levites, and holiness regarding the kohanim. See the Zohar, Parshas Shemini (39a), that the Levites are from Binah and the kohanim from Chochmah; and see further in Parshas Beha'alosecha (151b)

ובפ' קרח (דקע"ז ב'). וצ"ל איך יבא זה עם הנ"ל דהנשמות שרשן מפנימית הכלים. והעליי' [והעלייה] בבחי' האור.

and in Parshas Korach (177b). Now we must understand how this fits with what was said above, that the souls are rooted in the inner dimension of the vessels, and the ascent is into the level of the light.

וי"ל [ויש לומר] כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ז [פרק ז'] דג' בחי' נר"נ [נפש רוח נשמה] דאצי' הם אורות לגבי בי"ע ועכ"ז [ועם כל זה] הם נקראים כלים לגבי בחי' חיה דאצי'

It may be explained according to what is written in Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 7, that the three levels of Nefesh, Ruach and Neshamah of Atzilus are lights relative to Beriah, Yetzirah and Asiyah, yet they are nevertheless called vessels relative to the level of Chayah of Atzilus,

שהיא החכמה עילאה דאצילות. עד כי הרי אפי' בינה שהיא נשמה נק' בית גופני לחכמה שהיא חיה.

which is the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah) of Atzilus; so much so that even Binah, which is Neshamah, is called a bodily house for Chochmah, which is Chayah.

4 וזהו חיוהי וגרמוהי. גרמוהי הם נר"נ [נפש רוח נשמה] וחיוהי הוא חיה בחי' חכמה ע"ש והיינו כי ג' כלים הנ"ל נר"נ [נפש רוח נשמה] דאצילות הם בי"ע דאצי'.

And this is [the meaning of] "His life-forces" and "His vessels": "His vessels" are Nefesh, Ruach and Neshamah, and "His life-forces" is Chayah, the level of Chochmah; see there. That is, the three vessels mentioned above, the Nefesh, Ruach and Neshamah of Atzilus, are the Beriah, Yetzirah and Asiyah of Atzilus.

והחיה שהיא חכמה היא אצילות שבאצילות וכמו עד"מ באדם הה השכל מתאחד ממש עם הנפש עד שהנפש נקראת על שם השכל נפש המשכלת וכמ"ש במ"א משא"כ מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] הם לבושים כו'.

And Chayah, which is Chochmah, is the Atzilus within Atzilus. It is like, by way of analogy, a person: the intellect is truly united with the soul, so much so that the soul is named after the intellect, "the intellectual soul," as is explained elsewhere; whereas thought, speech and action are garments, etc.

5 ועמ"ש מענין בחי' חיי בביאור ע"פ וידבר אלקים את כל הדברים האלה. והו הירידה צורך עלייה.

And see what is written about the level of Chayah in the explanation on the verse "And G-d spoke all these words." And this is [the meaning of] the descent for the sake of an ascent.

וז"ש [וזהו שכתוב] בסמוך שנש"י [שנשמות ישראל] שרשן מבחי' מחשבה היינו בריאה ובאצי' היינו בינה שהיא בריאה שבאצי' ואז הן טהורה היא.

And this is what is said right after it: the souls of Israel are rooted in the level of thought, that is, Beriah; and, in Atzilus, that is Binah, which is the Beriah within Atzilus; and then they are [at the level of] "it is pure."

6 ואח"כ אתה בראתה בריאה ממש כי בינה מקנא בכורסיא. ועמ"ש במ"א בד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו ענין ההפרש בין מוחין דאימא שהוא מקור וסדר ההשתלשלות ובין מוחין דאבא שהוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות.

And afterwards [comes] "You created it," which is actual Beriah, for "Binah nests in the Throne." And see what is written elsewhere, in the discourse beginning "To understand what is said in the Haggadah, 'This matzah,'" on the difference between the intellect (mochin) of Imma, which is the source and order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), and the mochin of Abba, which is what is above the order of hishtalshelus.

7 וזהו ענין הנזכר שהעלי"י [שהעלייה] היא מבחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] לבחי" סוכ"ע כי הנה בינה מקנא בכורסיא שהיא הבריאה וז"א ביצי [ביצירה] ומלי בעשי [בעשיה] והיינו שלשים כלים דאצילות שנעשים נשמה לבי"ע יו"ד כלים הפנימיים בבריאה.

And this is the meaning of what was mentioned, that the ascent is from the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) to the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin). For "Binah nests in the Throne," which is Beriah, Z'eir Anpin in Yetzirah, and Malchus in Asiyah; that is, the thirty vessels of Atzilus that become a soul for Beriah, Yetzirah and Asiyah: the ten inner vessels in Beriah,

8 והתיכונים ביצירה. והחיצונים נעשים נשמה לעשי"י [לעשייה] וע' מזה באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ ויעש דוד שם. וזהו ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ומשם שרש הנשמות קודם ירידתן לגוף

the middle ones in Yetzirah, and the outer ones become a soul for Asiyah; see about this in Iggeres HaKodesh, on the verse "And David made a name." And this is [what is meant by] the light that fills all worlds, and from there is the root of the souls before their descent into the body,

שהם נמשכים מהכלים דאצי" כנ"ל והעלי"י [והעלייה] להיות ואנשי קדש היינו בחכמה עילאה דאצילות ונק' סוכ"ע שאינה מתלבשת בבי"ע כי מבינה ואילך מתלבשים בבי"ע בינה מקנא בכורסיא משא"כ ח"ע [חכמה עילאה] מאירה באצילות.

for they are drawn from the vessels of Atzilus, as mentioned above. And the ascent, to become "holy people," is into the higher Chochmah of Atzilus, which is called the light that encompasses all worlds, since it is not clothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah; for from Binah downward [the levels] are clothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah, "Binah nests in the Throne," whereas the higher Chochmah shines in Atzilus.

אשר אצילות לגבי ב"ע נק' סוכ"ע ועמ"ש בד"ה מי מנה בענין ומספר את רובע ישראל.

For Atzilus, relative to Beriah, Yetzirah and Asiyah, is called the light that encompasses all worlds. And see what is written in the discourse beginning "Who has counted," on "and the number of the fourth of Israel."

9 וענין קדוש וקדש י"ל [יש לומר] דמה שמלי דאצי בוקעת המסך שבין אצי לבריאה ונעשית עתיק לבריאה זהו הנק' קדוש שהיא הארת סוכ"ע כי עתיק דבריאה זהו סובב דבריאה. ולמעלה מבחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שבבריאה.

As for the matter of kadosh and kodesh, it may be explained that Malchus of Atzilus breaking through the screen between Atzilus and Beriah and becoming Atik for Beriah is what is called kadosh, which is a radiance of the light that encompasses all worlds; for the Atik of Beriah is the encompassing light (sovev) of Beriah, and [it is] above the level of the light that fills all worlds within Beriah.

10 ועד"ז עתיק דיצי [דיצירה] ועתיק דעשיי [דעשייה]. ומ"מ כ"ז [כל זה] נק' קדוש בוי"ו שהוא המשכת הארה בעלמא משא"כ קדש העליון הוא ח"ע [חכמה עילאה] עצמה שאינה מאירה

And in the same way the Atik of Yetzirah and the Atik of Asiyah. Nevertheless, all this is called kadosh with a vav, which is the drawing down of a mere radiance, whereas the supernal kodesh is the higher Chochmah itself, which shines

רק באצי ממש וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"ז פ"א שבחי נקודה דמלי דאצי שבקעה המסך וירדה להיות עתיק לבריאה ודאי שכבר אין לה ערך עם אצי כו' ע"ש.

only in Atzilus itself, as is written in Etz Chaim, Sha'ar 47, chapter 1, that the level of the point of Malchus of Atzilus that broke through the screen and descended to become Atik for Beriah certainly no longer bears any comparison to Atzilus, etc.; see there.

א"נ [אי נמי] י"ל [יש לומר] גם באצי ממש שייך בחי קדש וג"פ [וגי פעמים] קדוש. דכבר נת' [נתבאר] שבאצי עצמו ג"כ יש ד' בחי אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] אשר הח"ע [החכמה עילאה] נק' חיה והיא אצי שבאצי.

Alternatively, it may be said that the level of kodesh and the threefold kadosh apply even in Atzilus itself; for it has already been explained that in Atzilus itself there are also the four levels of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, in which the higher Chochmah is called Chayah, and it is the Atzilus within Atzilus.

11 וזהו ענין קדש העליון ממש ובינה נקרא בריאה שבאצי ומשם בחי הטהרה כמ"ש בלויים לטהרם וזו"נ [וזהו ענין קדש העליון ממש ובינה נקרא בריאה שבאצי ומשם בחי הטהרה כמ"ש בלויים לטהרם וזו"נ] וזעיר אנפין ונוקבא הם יצי' [יצירה] ועשייה שבאצילות.

And this is the supernal kodesh itself. And Binah is called the Beriah within Atzilus, and from there comes the level of purity, as it is written of the Levites, "to purify them"; and Z'eir Anpin and Nukva are the Yetzirah and Asiyah within Atzilus.

ונמשך עליהם ג' מקיפים מחבי' קדש העליון וזהו ענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש כו' ועיין בעי"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ז [פרק ז'] זחי' חיה שהיא הח"ע [החכמה עילאה] יש בה ג"כ בחי' נרנח"י [נפש רוח נשמה חיה יחידה].

And three encompassing [lights] (makifim) are drawn upon them from the level of the supernal kodesh, and this is the matter of the threefold kadosh, etc. And see Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 7, that the level of Chayah, which is the higher Chochmah, also contains the levels of Nefesh, Ruach, Neshamah, Chayah and Yechidah,

אשר בחי' נר"נ [נפש רוח נשמה] דחיה מתלבשים בנר"נ [בנפש רוח נשמה] דאצי' שהם בינה וזו"נ [וזהו ענין קדש העליון ממש] ונוקבא. וא"כ י"ל [יש לומר] דבחי' נר"נ [נפש רוח נשמה] דחיה זהו ענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש וחיה יחידה שבבחי' ח"ע [חכמה עילאה] זהו קדש העליון ממש:

and the levels of Nefesh, Ruach and Neshamah of Chayah are clothed in the Nefesh, Ruach and Neshamah of Atzilus, which are Binah and Z'eir Anpin and Nukva. If so, it may be said that the levels of Nefesh, Ruach and Neshamah of Chayah are the threefold kadosh, and the Chayah and Yechidah within the level of the higher Chochmah are the supernal kodesh itself.

12 ב והנה ענין עלייה זו ע"י עול מצות שהיא קבלת עול מלכות שמים הענין כי הנה אבא יסד ברתא שהמלי' שרשה מח"ע [מחכמה עילאה] קדש העליון ממש

2. Now, as for this ascent [coming] through the yoke of mitzvos, which is the acceptance of the yoke of the kingdom of Heaven, the explanation is that "Abba founded the daughter": Malchus is rooted in the higher Chochmah, the supernal kodesh itself.

ולכן גם היא נקרא קדש וכמ"ש בזהר פ' פינחס (דף רנ"ד ע"ב) דכתיב כי קדש הוא לכם ע"ש ולכן עי"ז הוא עליית הנשמות לקדש העליון.

Therefore it too is called kodesh, as is explained in the Zohar, Parshas Pinchas (page 254b), that it is written, "for it is holy (kodesh) to you"; see there. And therefore, through this, the souls ascend to the supernal kodesh.

ועי"ל [ועוד יש לומר] כי זה שיתעלו הנשמות מבחי' היחוד דאיהו וגרמוהי לבחי' היחוד דאיהו וחיוהי הנ"ל זהו ע"י המשכת אור הכתר שלמעלה גם מהחכמה הנקרא חיה שלפי

One may further say that the souls' rising from the level of the unity of "He and His vessels" to the level of the unity of "He and His life-forces," mentioned above, comes about through drawing down the light of Keser, which is above even Chochmah, which is called Chayah; for since

שהוא למעלה מב' הבחינות דחיוהי וגרמוהי ע"כ הוא המחבר ב' בחי' הנ"ל (וכמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] במ"א ע"פ מקושש עצים כו')

it is above both levels, "His life-forces" and "His vessels," it is therefore what joins the two levels mentioned above (as is written in a similar way elsewhere, on the verse "gathering wood," etc.).

והמשכת הכתר נמשך ג"כ ע"י עול מצות כי המל' שרשה ג"כ מבחי' כתר שלכן נק' כתר עליון דאיהי כתר מלכות כו'.

And the drawing down of Keser also comes about through the yoke of mitzvos, for Malchus too is rooted in the level of Keser, which is why it is called "the supernal Keser, which is the Crown of Malchus," etc.

ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה הנ"ל גבי אף עשיתיו וכמ"ש בזהר בראשית (דף כ"ד ע"א)

And see what is written about this in the discourse beginning "Who has counted," mentioned above, regarding "I have even made it"; and as is written in the Zohar, Bereishis (page 24a),

בענין זרקא דאזדריקת לאתר ידיעא ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם שכתב ולעתים ידועים שעולה עד למעלה ראש ונזרקת עד אריך הנק' א"ס אז נקראת זרקא.

regarding "the zarka that is thrown to a known place"; and in the Mikdash Melech there, which writes: "And at known times, when it rises to the very top and is thrown up to Arich, which is called Ein Sof, it is then called zarka,

כי היא אבן הנזרקת למעלה בגו קירטא דאיהי שפה ע"י ה' מוצאות הפה כו' עכ"ל [עד כאן לשונו] ואפשר לומר דהיינו שאותיות התפלה נקראו אבנים וידוע שמהן נעשים כתרים וכמ"ש בד"ה מזוזה מימין כו'.

for it is a stone that is thrown upward within the sling, which is the lip, by the five articulations of the mouth, etc." End of quote. It is possible to say that this means that the letters of prayer are called stones, and it is known that crowns are made of them, as is written in the discourse beginning "The mezuzah on the right," etc.

13 וזהו ענין זרקא דאזדריקת כו'. ועד"י י"ל [יש לומר] ענין זריקת דם התמיד לעורר בחי' זרקא הנ"ל ועכשיו הוא העלאת נה"ב [נפש הבהמית] שבכח בירור זה גורמים עליית המלי' ועמ"ש בד"ה בכ"ה בכסלו וע' עוד מענין זרקא כו'

And this is the matter of "the zarka that is thrown," etc. Along these lines one may explain the sprinkling (zerikah) of the blood of the daily offering (tamid): it is to arouse the level of zarka mentioned above. And nowadays it is the elevation of the animal soul, for by the power of this refinement one brings about the ascent of Malchus. And see what is written in the discourse beginning "On the twenty-fifth of Kislev"; and see further on the matter of zarka, etc.,

בפרדס שער הטעמים פרק א' וזהו ג"כ ענין אני כבדוש רענן וכמ"ש בפרדס שם כי אני אותיות אין ועיין בזהר פ' שלח (דקנ"ח ע"ב) בענין אין

in Pardes, Sha'ar HaTe'amim, chapter 1. And this is also the meaning of "I am like a verdant cypress," as is written in Pardes there, that ani ("I") has the letters of ayin ("nothing"); and see the Zohar, Parshas Shelach (158b), on the matter of ayin.

והנה בחי' מלכותו ית' הנקרא אני שרשה מבחי' אין וכנ"ל אלא שירדה כבדוש רענן אבל אח"כ היא העולה למעלה לשרשה.

Now, the level of His sovereignty (Malchus), may He be blessed, which is called ani ("I"), is rooted in the level of ayin ("nothing"), as mentioned above, except that it descended, "like a verdant cypress"; but afterwards it is what rises up to its root.

וזהו בחי' זרקא כנ"ל. וזהו ענין יחיד חי העולמים ומלך יחיד כו' שאומרים בברוך שאמר ובשתבח ועמ"ש מזה בביאור ע"פ כי אתה נרי.

And this is the level of zarka mentioned above. And this is the meaning of "Unique One, Life of the worlds" and "Unique King," etc., which we say in Baruch She'amar and in Yishtabach. And see what is written about this in the explanation on the verse "For You are my lamp."

14 והנה עי"ז היא מעלית ג"כ נש"י [נשמות ישראל] האחוזים בה וכמ"ש במ"א בפ"י למען יזמרך כבוד ולא ידום ועי"ז ה' אלקי לעולם אורך.

Now, through this it also raises the souls of Israel that are bound up with it, as is explained elsewhere on the meaning of "So that glory may sing praise to You and not be silent," and through this, "Havayah my G-d, I will thank You forever."

וזהו ענין בזאת יבא אהרן אל הקדש בזאת דייקא שהיא מדת מלכותו ית' אשר שרשה הגבה מאד נעלה.

And this is the meaning of "With this (bezos) shall Aharon come into the Holy (hakodesh)": specifically "with this" (zos), which is the attribute of His sovereignty, may He be blessed, whose root is exceedingly high and exalted.

15 ולכן נאמר וכסיל לא יבין את זאת. וע' במדרש רבה פ' אחרי פכ"א מענין בזאת יבא ועמ"ש במ"א ע"פ אל יתהלל חכם כו' כ"א בזאת יתהלל כו' וצדקה בארץ וזהו ענין וצדקה תרומם כו'

Therefore it is said, "and a fool does not understand this (zos)." And see the Midrash Rabbah, Parshas Acharei, section 21, on "With this shall [Aharon] come"; and see what is written elsewhere on the verse "Let not the wise man glory," etc., "but only in this let him glory," etc., "and righteousness in the earth"; and this is the meaning of "And righteousness exalts," etc.

והנה העלייה היא בשבת שנאמר כי קדש היא לכם כי שבת הוא מוחין דאבא ועליית המל' באור אבא:

Now, the ascent is on Shabbos, as it is said, "for it is holy (kodesh) to you"; for Shabbos is the intellect (mochin) of Abba, and [it is] the ascent of Malchus into the light of Abba.

16 ג אמנם מילוי כל הפגמים הוא ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא שבת שבתון. שהוא בחי' קדש הקדשים שהוא למעלה מעלה גם מבחי' קדש העליון וח"ע [וחכמה עילאה] כמ"ש והחכמה מאין תמצא וכמ"ש [וכמה שכתוב לעיל] בשם הזהר דמשפטים

3. However, the filling of all the blemishes is on Yom Kippur, which is "a Shabbos of complete rest" (Shabbos Shabbason), which is the level of the Holy of Holies (kodesh hakodashim), which is far, far above even the level of the supernal kodesh and the higher Chochmah, as it is written, "And Chochmah is found from ayin (nothing)," and as is written above in the name of the Zohar on Mishpatim

(דף קכ"א סע"ב [סוף עמוד ב]) ולכן ע"י המשכה מבחי' זו מתמלאים כל הפגמים. וזהו וכפר על הקדש כו'.

(page 121, end of side b). Therefore, through a drawing down from this level, all the blemishes are filled. And this is [the meaning of] "And he shall atone for the Holy (hakodesh)," etc.

והיינו ע"י כה"ג [כהן גדול] שהוא נכנס לבית קדש"ק [קודש הקדשים] והוא ע"ד מ"ש בזהר ר"פ יתרו (דס"ז ע"ב) אית מלך לעילא דאיהו רזא דקה"ק [דקדש הקדשים] ותחותיה אית כהן כו'

That is, through the Kohen Gadol, who enters the House of the Holy of Holies. And this is along the lines of what is written in the Zohar, at the beginning of Parshas Yisro (67b): "There is a King above, who is the mystery of the Holy of Holies, and beneath Him there is a kohen," etc.,

דאקרי גדול כו' וע"ש בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] אית מלך לעילא היינו מלי דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה עתיק לאצילות ועיקר הארתו היא בכח"ב [בכתר חכמה בינה] דאריך וזהו ענין קדש הקדשים הם כח"ב [כתר חכמה בינה] דאריך כו'.

“who is called great,” etc. And see there in the commentary of the Ramaz: “There is a King above” means the Malchus of Adam Kadmon, which becomes Atik for Atzilus, and its radiance is chiefly in the Keser, Chochmah and Binah of Arich; and this is the meaning of the Holy of Holies: they are the Keser, Chochmah and Binah of Arich, etc.

17 וכה"ג [וכהן גדול] הוא חסד עליון דאריך הנק' יומא דכליל כולהו יומי. והוא הממשיך האור מכח"ב [מכתר חכמה בינה] דא"א להתגלות בחכמה עילאה

And the Kohen Gadol is the supernal Chesed of Arich, which is called “the day that includes all the days.” And it is he that draws the light from the Keser, Chochmah and Binah of Arich Anpin to be revealed in the higher Chochmah

דאצילות ע"ש וע"ד שנו' [שנזכר] במ"א בפ"י אתה כהן ע' [ע"י] בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' עקב שממשיך מבחי' הוא להיות בבחי' אתה דהיינו מההעלם אל הגילוי כו'.

of Atzilus; see there. And it is along the lines of what is mentioned elsewhere on the meaning of “You are a kohen”; see the commentary of the Ramaz on the Raaya Mehemna, Parshas Eikev, that he draws from the level of “He” (hu) to be in the level of “You” (atah), that is, from concealment to revelation, etc.

18 וענין בחי' כה"ג [כהן גדול] למטה בעבודת ה' הוא בחי' אהבה רבה. כי כהן זהו בחי' חסד שהוא אהבה

And the level of the Kohen Gadol below, in the service of G-d, is the level of great love (ahavah rab-bah). For a kohen is the level of Chesed, which is love,

אבל כהן גדול היינו אהבה רבה שהוא בחי' ורב חסד ועמ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות מענין אה"ר [אהבה רבה] דאהרן

but a Kohen Gadol is great love, which is the level of “and abundant in kindness (rav chesed).” And see what is written in the discourse beginning “When you light the lamps” about the great love of Aharon,

שהוא למעלה מבחי' אהבה הטבעית שמבחי' חסד לאברהם ועמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש לאהרן וזהו ענין פנימית הלב לך אמר לבי בקשו פני כו' עמ"ש בד"ה אתם נצבים.

which is above the level of the natural love that comes from the level of "kindness to Avraham." And see what is written in the discourse beginning "And you shall make holy garments for Aharon." And this is the inner dimension of the heart: "To You my heart said, 'Seek My face,'" etc.; see what is written in the discourse beginning "You are standing."

19 והנה בבחי' המשכה זו שמבחינת קדש הקדשים יש ג"כ ב' בחינות הא' הנק' שבת שבתון הוא והב' הנקרא שבת שבתון היא והיינו

Now, in this drawing down from the level of the Holy of Holies there are also two levels: the first is called "Shabbos Shabbason hu," and the second is called "Shabbos Shabbason hi." That is,

כי קדה"ק [קודש הקדשים] עצמו זהו בחי' כח"ב [כתר חכמה בינה] דאריך ועיקר ההמשכה צ"ל מבחינת עתיק המאיר בו שהוא בחי' תחתונה שבמאציל. וזהו ענין אית מלך לעילא פי' מל' דא"ס דאיהו רזא דקה"ק [דקדש הקדשים] שמתלבש בכח"ב [בכתר חכמה בינה] דאריך.

the Holy of Holies itself is the level of the Keser, Chochmah and Binah of Arich, while the main drawing down must be from the level of Atik that shines within it, which is the lowest level of the Emanator. And this is the meaning of "There is a King above": that is, the Malchus of Ein Sof, "who is the mystery of the Holy of Holies," which is clothed in the Keser, Chochmah and Binah of Arich.

וביאור ענין אית מלך לעילא יובן עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בד"ה קול דודי בענין מלכותך מלכות כל עולמים דפי' מלכותך היינו עד, מ האור כשהוא כלול במאור שאז מתאחד ממש עם עצם המאור כו'.

The explanation of "There is a King above" will be understood according to what is written in the discourse beginning "The voice of my beloved," on "Your kingship is a kingship of all worlds": that "Your kingship" means, by way of analogy, the light when it is included in the luminary, for then it is truly united with the essence of the luminary, etc.

20 והנה כשנמשך הגילוי מבחי' עתיק ממש אז נק' שבת שבתון הוא. לשון זכר. כי הוא מקור ההשפעה ובחי' א"א

Now, when the revelation is drawn from the level of Atik itself, it is then called "Shabbos Shabbason hu," in the masculine; for it is the source of the flow, and the level of Arich Anpin,

שהוא שרש הנאצלים הוא מקבל מבחי' זו. וענין גילוי בחי' עתיק אפשר לומר שזהו למעלה מבחי' קדש הקדשים.

which is the root of the emanated beings, receives from this level. And the revelation of the level of Atik, it is possible to say, is above the level of the Holy of Holies.

21 וכענין מ"ש במ"א בפי' מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יכול כמוני ת"ל [תלמוד לומר] כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדושתכם. דאין ר"ל [רוצה לומר] כמו מהותו ועצמותו ממש ח"ו [חס ושלום] דאיך יעלה על הדעת לומר כן

This is like what is explained elsewhere on the meaning of the saying of our Sages, of blessed memory, "Could it be [that you are to be holy] like Me? The verse teaches, 'For I am holy': My holiness is above your holiness." This does not mean like His actual being and essence, G-d forbid, for how could it enter the mind to say so?

אלא פי' כמוני היינו הארתו ית' המתלבשת בשרש הנאצלים והוא בחי' עתיק שהוא נקי בחי' תחתונה שבמאציל.

Rather, the meaning of "like Me" is His radiance, may He be blessed, that is clothed in the root of the emanated beings; and this is the level of Atik, which is called the lowest level of the Emanator.

22 וא"כ בחינה זו הוא למעלה גם מבחי' קדש הקדשים. שזהו נקי קדושתכם כי הוא שרש הנאצלים.

If so, this level is above even the level of the Holy of Holies, which is what is called "your holiness," for it is the root of the emanated beings;

משא"כ בחי' עתיק נקי קדושתו שהוא בחי' תחתונה שבמאציל אלא שהוא המאיר בבחי' קדש הקדשים ואזי נקי שבת שבתון הוא.

whereas the level of Atik is called "My holiness," for it is the lowest level of the Emanator, except that it is what shines in the level of the Holy of Holies, and then it is called "Shabbos Shabbason hu."

23 וזהו ענין המלך הקדוש ועמ"ש במ"א בד"ה והיה מדי חדש בענין ושבת בשבתו ואזי נאמר וכפר על

הקדש שממלא ג"כ אפי' [אפילו] על הפגם הנוגע באור אבא הנק' קדש העליון ובח"י שבת שבתון היא

And this is the meaning of "the holy King." And see what is written elsewhere, in the discourse beginning "And it shall be, from one new moon," on "and Shabbos in its Shabbos." And then it is said, "And he shall atone for the Holy (hakodesh)," for it also fills in even the blemish that touches the light of Abba, which is called the supernal kodesh. And the level of "Shabbos Shabbason hi"

היינו כשלא אכשור דרי וליכא אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] כדבעי אזי אין ההמשכה מבח"י עתיק ממש

ואעפ"כ [ואף על פי כן] נמשך האור מבח"י קדש הקדשים עצמו שהוא כח"ב [כתר חכמה בינה] דא"א

is when the generations are not worthy and there is no arousal from below as there should be; then the drawing down is not from the level of Atik itself. Nevertheless, the light is drawn from the level of the Holy of Holies itself, which is the Keser, Chochmah and Binah of Arich Anpin,

אלא שאין מאיר בו הבח"י שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] קדושתו למעלה כו' כנ"ל ואזי נק' שבת שבתון היא.

except that the level of which our Sages, of blessed memory, said, "My holiness is above," etc., does not shine in it, as mentioned above; and then it is called "Shabbos Shabbason hi."

24 ואזי אין מכפר כ"א על הפגם המגיע במקדש הקדש שהוא בינה המקבלת מחכמה כמו שבח"י היא מקבל

מבח"י הוא כו'.

And then it atones only for the blemish that reaches the Sanctuary of the Holy (mikdash hakodesh), which is Binah, which receives from Chochmah, just as the level of hi ("she") receives from the level of hu ("he"), etc.

וביאור הענין י"ל [יש לומר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] המר"ז [הרמ"ז] בפ' ויקרא (בדף ט"ו ע"ב) ובפ' אמור (ד'

צ"ד) שיש בת"ד [בתיקוני דיקנא] שהם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ב' בח"י א' השערות ושם מציאות אימא והב'

אור הפנימי שבתוכם שהוא מציאות אבא.

The explanation of the matter may be given according to what the Ramaz writes on Parshas Vayikra (page 15b) and on Parshas Emor (page 94): that in the tikkunim of the beard (tikkunei dikna), which are the Thirteen Attributes of Mercy, there are two levels: the first, the hairs, and there is the presence of Imma; and the second, the inner light within them, which is the presence of Abba.

והנה השערות עצמן נמשכים מא"א [מאריך אנפין] אבל הפנימית המלוכש בתוכם שהוא בחי' כשמן הטוב כו' יורד על הזקן נמשך מאור עתיק המלוכש בכתר וחכמה דא"א ועמ"ש במ"א בענין ויוסף הורד מצרימה.

Now, the hairs themselves are drawn from Arich Anpin, but the inner [light] clothed within them, which is the level of "like the good oil," etc., "running down upon the beard," is drawn from the light of Atik that is clothed in the Keser and Chochmah of Arich Anpin. And see what is written elsewhere on "And Yosef was brought down to Egypt,"

שהוא ההמשכה מיסוד דא"ק [דאדם קדמון] ויסוד דעתיק הנמשך במזלות דא"א כו' ומקור המשכה זו הוא מחכמה דא"ק [דאדם קדמון].

that it is the drawing down from the Yesod of Adam Kadmon and the Yesod of Atik, which is drawn into the mazalos of Arich Anpin, etc.; and the source of this drawing down is from the Chochmah of Adam Kadmon.

25 וזהו ענין כשמן הטוב כו' וע"כ כשנמשך ומאיר גם הפנימי [הפנימיות / הפנימית] שבי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מכפר גם על הקדש שהוא אבא.

And this is the meaning of "like the good oil," etc. Therefore, when the inner dimension within the thirteen tikkunim of the beard is also drawn down and shines, it atones also for the Holy (kodesh), which is Abba;

משא"כ כשנמשך רק מחיצוניות י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] אינו מכפר על הקדש ממש כ"א על מקדש הקדש שהיא אימא:

whereas when it is drawn only from the outer dimension of the thirteen tikkunim of the beard, it does not atone for the Holy itself, but only for the Sanctuary of the Holy, which is Imma.

26 ד ועו"ל [ועוד יש לומר] ענין בחי' שבת שבתון הוא. ובחינת שבת שבתון היא. גם בהמשכה שמבחי' עתיק ממש.

4. One may further explain the level of "Shabbos Shabbason hu" and the level of "Shabbos Shabbason hi" even within the drawing down that is from the level of Atik itself.

והוא ע"פ מ"ש במ"א ע"פ הנותן שלג כצמר כלומר שהוא דבר חידוש שהוא נותן הארה בשלג

This is according to what is written elsewhere on the verse "He gives snow like wool": that is, it is a novel thing that He gives a radiance in the snow,

שהם י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] ששרשם ממו"ס [ממוחא סתימאה] שבו מלובשת גבורה דעתיק להיות כצמר ממש שהוא בחי' שער רישיה כעמר נקא שנמשך מגולגלתא שבו מלובש חסד דעתיק

which is the thirteen tikkunim of the beard, whose root is from Mocha Stima'ah (the hidden brain), in which the Gevurah of Atik is clothed, so that it is truly "like wool," which is the level of "the hair of His head like pure wool," which is drawn from the Gulgalta (the skull), in which the Chesed of Atik is clothed.

כי שרש בחי' הדיקנא נמשך מב' פיאות הראש שהם ב' פעמים מצפ"ץ [מצפ"ץ (שם הוי' בחילוף א"ת ב"ש)] ב' פעמים הוי' שלפני י"ג מדות אל רחום וחנן כו'

For the root of the level of the beard is drawn from the two sides (pe'os) of the head, which are the two times Matzpatz, the two times Havayah, Havayah, that precede the Thirteen Attributes: "Kel, merciful and gracious," etc.

ועל ידי הארה זו דייקא שמבחי' חסד דעתיק נק' שבת שבתון הוא לשון זכר כי זכר חסדו בחי' חסד כו'

And it is specifically through this radiance from the level of the Chesed of Atik that it is called "Shabbos Shabbason hu," in the masculine (zachar), for "He remembered (zachar) His kindness" is the level of Chesed, etc.;

והוא המשכה מבחי' אור עתיק המלובש בכתר דא"א שהוא למעלה מבחי' האור המלובש בחכמה דא"א.

and it is a drawing down from the level of the light of Atik that is clothed in the Keser of Arich Anpin, which is above the level of the light clothed in the Chochmah of Arich Anpin.

27 ועי' בע"ח [בעץ חיים] שער א"א רפ"ז וספ"ג [וסוף פרק ג']. גם עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במ"א בענין ויוסף הורד הנ"ל שזהו המשכה מבחי'

And see Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, the beginning of chapter 7 and the end of chapter 3. Also according to what is written elsewhere on "And Yosef was brought down," mentioned above, that this is a drawing down from the level of

יסוד דא"ק [דאדם קדמון] שלמעלה מבחי' מלי' דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה עתיק לאצי' שבחי' מלי' היא רק הארה לגבי היסוד שהוא בחינת ההמשכה מאור א"ס ממש.

the Yesod of Adam Kadmon, which is above the level of the Malchus of Adam Kadmon that becomes Atik for Atzilus; for the level of Malchus is only a radiance relative to Yesod, which is the level of the drawing down from the Infinite Light itself.

28 ומבואר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים שבח"י שבת העליון זהו הדר יסוד דא"ק [דאדם קדמון] כו'

וא"כ לפ"ז [לפי זה] י"ל [יש לומר] דשבת שבתון היא היינו כשהמשכה נמשך ממל' דא"ק [דאדם קדמון]

And it is explained in the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Kedoshim, that the level of the supernal Shabbos is the splendor (hadar) of the Yesod of Adam Kadmon, etc. If so, accordingly, it may be said that "Shabbos Shabbason hi" is when the drawing down is drawn from the Malchus of Adam Kadmon,

אבל שבת שבתון הוא לשון דכר היינו כשמקור ההמשכה נמשך מיסוד דא"ק [דאדם קדמון] כו' והיינו ע"י ששם עלו שבטים שעייז ויוסף כו' ופ"י ששם עלו ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא].

but "Shabbos Shabbason hu," in the masculine, is when the source of the drawing down is drawn from the Yesod of Adam Kadmon, etc. And this comes through "for there the tribes went up," through which "And Yosef," etc.; and the meaning of "for there [the tribes] went up" is through an arousal from below.

כי י"ב שבטים עם שבט לוי הם כנגד י"ג מדות הרחמים והיינו ששרש שרשן משם וגם הם עצמן הם מהיכל קדה"ק [קודש הקדשים] דבריאה הנמשך ממל' דאצילות

For the twelve tribes, together with the tribe of Levi, correspond to the Thirteen Attributes of Mercy; that is, the root of their root is from there. And they themselves are also from the Chamber of the Holy of Holies of Beriah, which is drawn from the Malchus of Atzilus.

ולכן ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שלהם בבחי' ששם עלו שבטים מעוררים למעלה בבחי' קדש הקדשים דאצילות דהיינו שמעוררים בחינת י"ג מדות הרחמים דא"א

Therefore, through their arousal from below, at the level of "for there the tribes went up," they arouse above, in the level of the Holy of Holies of Atzilus; that is, they arouse the level of the Thirteen Attributes of Mercy of Arich Anpin.

ואזי עייז נמשך ג"כ מבחי' ומדרגת הנק' קדושת למעלה מקדושכם הנז' [הנזכר] לעיל וזהו ענין ויוסף הורד כו'

And then, through this, there is drawn down also from the level and rank called "My holiness is above your holiness," mentioned above. And this is the meaning of "And Yosef was brought down," etc.,

היינו בחי' כשמן הטוב כו' יורד על הזקן כו' ע' [עיינן] בזהר פ' אמור (דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) וס"פ צו (דל"ד סע"א [סוף עמוד א]) ומ"ש בביאור ע"פ

that is, the level of "like the good oil," etc., "running down upon the beard," etc. See the Zohar, Parshas Emor (the end of 88b), and the end of Parshas Tzav (the end of 34a), and what is written in the explanation on the verse

כי עמך מקור חיים בסופו בענין באורך כו'. ועמ"ש במ"א בפ"י שבעתים כאור שבעת הימים כו'.

"For with You is the source of life," at its end, on "In Your light," etc. And see what is written elsewhere on the meaning of "sevenfold, like the light of the seven days," etc.

והנה כ"ז [כל זה] נמשך ביוהכ"פ [ביום הכפורים]. וזהו ענין שהכה"ג [שהכהן גדול] נכנס ביוהכ"פ [ביום הכפורים] לבית דקה"ק [דקדש הקדשים] ואע"פ [ואף על פי] שעלייתו היה רק עד היכל קדה"ק [קודש הקדשים] דכריאה ע' [עיינן] בסש"ב [בספר של בינונים] פנ"ג [פרק נ"ג]

Now, all this is drawn down on Yom Kippur. And this is why the Kohen Gadol enters the House of the Holy of Holies on Yom Kippur. And although his ascent was only up to the Chamber of the Holy of Holies of Beriah (see Sefer Shel Beinonim, chapter 53),

אך הוא כמ"ש בזהר הרקיע פ' בראשית (דמ"ה) בפ"י לאתחברא שביעאה בשביעאה כי כל היחודים והתפלות אינן פועלים רק בהיכלות וביחוד ההיכלות יש יחוד באצילות

yet it is as is written in Zohar HaRakia, Parshas Bereishis (page 45), on the meaning of "to join the seventh with the seventh": for all the unifications and prayers have effect only in the Chambers (heichalos), and with the unification of the Chambers there is a unification in Atzilus;

כי כשהיכלות מתייחדים בשביעאה (שהוא היכל קדה"ק [קודש הקדשים] דכריאה) אז גם זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] עולים להיות מ"ן [מ"ן נוקבין] לאו"א [לאבא ואימא] ואז מקבלת האם מעתיק ע"י יסוד דאבא ומשם ולמעלה אין שייך זווג דלית תמן נוקבא.

for when the Chambers are united in the seventh (which is the Chamber of the Holy of Holies of Beriah), then Z'eir Anpin and Nukva also rise to become mayin nukvin (feminine waters) for Abba and Imma, and then the Mother receives from Atik through the Yesod of Abba; and from there upward a union does not apply, for there is no Nukva there.

וז"ש [וזהו שכתוב] לאתחברא שביעאה בשביעאה יסוד אימא שכנגדה היכל זה הנק' קדש קדשים עכ"ל [עד כאן לשונו]. וע' מזה בזהר ס"פ פקודי (דף ר"ס סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם.

And this is [the meaning of] what is written, "to join the seventh with the seventh": the Yesod of Imma, corresponding to which is this Chamber, which is called the Holy of Holies. End of quote. And see about this in the Zohar, the end of Parshas Pekudei (page 260, end of side b), and in the Mikdash Melech there.

ומכ"ז [ומכל זה] יובן שעל ידי שהכה"ג [שהכהן גדול] נכנס להיכל קדה"ק [קודש הקדשים] שבבהמ"ק [שבבית המקדש] מעורר כן למעלה מעלה שמקבלים או"א [אבא ואימא] מעתיק שהוא בחי' א"ס ממש שע"י [שעל ידי זה] נעשה מילוי כל הפגמים כי אנת הוא שלימותא דכולהו כו'.

From all this it will be understood that through the Kohen Gadol's entering the Chamber of the Holy of Holies in the Holy Temple, he arouses likewise far, far above, so that Abba and Imma receive from Atik, which is the level of Ein Sof itself, through which the filling of all the blemishes comes about; for "You are the perfection of them all," etc.

29 והנה הרמ"ז [הרב משה זכות] פ"י ר"פ צו גבי ת"ח [תא חזי] האי עולה סליקו וקשירו דכנ"י [דכנסת ישראל] לעילא כו' ואתנהיר כולא מרזא דקדש הקדשים.

Now, the Ramaz explains, at the beginning of Parshas Tzav, on "Come and see: this burnt offering (olah) is the ascent and binding of the Community of Israel above," etc., "and all is illuminated from the mystery of the Holy of Holies,"

דקדש הקדשים הן תלת רישין רישא עילאה וקדשים הן תרין רישין אחרנין דא לגו מן דא כו' ע"ש.
that the Holy of Holies is the three heads: the uppermost head [is "Holy"], and "Holies" are the two other heads, one within the other, etc.; see there.

30 וא"כ לפ"ז [לפי זה] דבחי' רדל"א [רישא דלא אתידע] שהוא עתיק הוא בחי' קדה"ק [קודש הקדשים] א"כ צ"ל מהו ענין הבחי' שלמעלה מזה שע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] קדושתו למעלה מקדושתכם דא"א לומר דקאי על

If so, according to this, that the level of Radla, the Unknowable Head (Reisha d'Lo Isyada), which is Atik, is the level of the Holy of Holies, then we must understand what the level above this is, of which our Sages, of blessed memory, said, "My holiness is above your holiness." For it is impossible to say that it refers to

עצמו' [עצמות] אור א"ס ממש שלמעלה מבחי' עתיק וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] דבחי' עתיק הוא הבחי' תחתונה שבמאציל וכאלו נאמר ד"מ [דרך משל] בחי' מלי' שבמלי' כו' ע"ש.

the very essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), which is above the level of Atik (as is written in Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 3, that the level of Atik is the lowest level of the Emanator, as if one were to say, by way of analogy, the level of Malchus of Malchus, etc.; see there),

דזה א"א כי כבר נת' [נתבאר] דמה שאמרו יכול כמוני אין ר"ל [רוצה לומר] כמו עצמות אור א"ס ממש דאין יעלה על הדעת לומר כן.

for this is impossible, since it has already been explained that when they said, "Could it be like Me?" it does not mean like the very essence of the Infinite Light, for how could it enter the mind to say so?

אלא שר"ל [שרוצה לומר] על הבחי' המתלבשת באצילות אשר זהו בחי' עתיק כו' וכנ"ל. וא"כ לפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] דקדוה"ק [דקודש הקדשים] הם תלת רישין שמכללם רדל"א [רישא דלא אתידע] צ"ל מהו ענין הבחי' שלמעלה מזה שע"ז אמרו יכול כו'.

Rather, it refers to the level that is clothed in Atzilus, which is the level of Atik, etc., as mentioned above. If so, according to the Ramaz's explanation that the Holy of Holies is the three heads, among which is Radla, we must understand what the level above this is, of which they said, "Could it be," etc.

אך הענין ע"ד מ"ש בביאור האדר"ז [האדרא זוטא] להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] [בדף רפ"ח ע"א] בפ"י מש"ש [מה שכתוב שם] ע"ב האי עתיקא אשתכח בג' רישין פי' אשתכח

However, the matter is along the lines of what is written in the commentary on the Idra Zuta by Rabbi Chaim Vital (page 288a), explaining what is written there on side b, "This Atika is found in three heads." The meaning of "is found"

נמצא ומתעלם ומתגלה בג' רישין נמצא כי עיקר עתיקא הוא הא"ס אמנם על שם התעלמות בג' רישין נק' הג' רישין ג"כ ע"ק [עתיקא קדישא] עכ"ל [עד כאן לשונו].

is: it is found, and is hidden, and is revealed in three heads. It follows that the essence of Atika is the Ein Sof; however, because of its being hidden in the three heads, the three heads too are called Atika Kadisha. End of quote.

נמצא גם בחי' רישא עילאה הנקרא רדל"א [רישא דלא אתידע] וקדה"ק [וקודש הקדשים] אינו אלא שבו מלובש אור א"ס ממש הנקרא עתיקא קדישא.

It follows that even the level of the uppermost head, which is called Radla and the Holy of Holies, is [so] only because the Infinite Light itself, which is called Atika Kadisha, is clothed in it.

וזהו ענין הבחי' קדושת שלמעלה מקדושתכם כו' וע' בפ"י הספד"צ [הספרא דצניעותא] להאריז"ל [להאריז"י זכרוננו לברכה] בפ"ק [בפרק קמא] [דקייט ע"א] שכ' [שכתב] וז"ל [וזה לשונו] ודע דהוא רישא דלאו רישא אשר שם חביון עוז העצמות הוא עצמו אינו משיג מה שיש בו

And this is the level of "My holiness," which is above "your holiness," etc. And see the commentary on the Sifra deTzniusa by the Arizal, of blessed memory, in the first chapter (page 119a), where he writes as follows: "Know that it is the head that is not a head, where the hiding place of the might of the Essence is; it itself does not grasp what is in it.

וזהו פ"י דלא ידע ולא אתידע מה דהוי ברישא דא כביכול כאדם שאינו משיג מהות הנשמה שבו עכ"ל [עד כאן לשונו].

And this is the meaning of 'it does not know and is not known what is in this head,' as it were, like a person who does not grasp the essence of the soul within him." End of quote.

31 ומכ"ז [ומכל זה] יובן בתוספת ביאור ענין שבת שבתון היא ושבת שבתון הוא. דפ"י שבת שבתון היא היינו כשהמשכה מקדה"ק [מקודש הקדשים] שהוא בחי' תלת רישין

From all this, "Shabbos Shabbason hi" and "Shabbos Shabbason hu" will be understood with additional explanation. The meaning of "Shabbos Shabbason hi" is when the drawing down is from the Holy of Holies, which is the level of the three heads,

וגם גילוי הארת אור א"ס ע"י תלת רישין הנ"ל כמו עד"מ באדם אף שאינו משיג מהות ועצמות הנשמה שבו מהו עכ"ז [עם כל זה] הארות וכחות הנשמה מתגלות בהראש שהוא השכל וראייה שמיעה כו'.

and also the revelation of the radiance of the Infinite Light (Or Ein Sof) through the three heads mentioned above; just as, by way of analogy, in a person: although he does not grasp the being and essence of the soul within him, what it is, nevertheless the radiances and powers of the soul are revealed in the head, which is the intellect, and sight, hearing, etc.

אמנם בחי' שבת שבתון הוא. היינו כשנמשך גילוי עצמות אור א"ס ממש המלוכש ברדל"א [ברישא דלא
אתידע] כו' וזהו ענין כשמן הטוב כו' הטוב כי לא כלו רחמך כו':

But the level of "Shabbos Shabbason hu" is when there is drawn down a revelation of the very essence of the Infinite Light that is clothed in Radla, etc. And this is the meaning of "like the good oil," etc.: "The Good One, for Your mercies have not ended," etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/yom-kippur/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok